НАША СВАБОДА

№75(162) ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

20 ЛІПЕНЯ 2001 года ПЯТНІЦА

Адрас: 220123, г.Мінск, а/с 103

тэл. 228-69-18, 210-02-53

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

Рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА віншуе калегаў з «Белорусской деловой газеты» з выхадам тысячнага нумара і жадае далейшых поспехаў і творчага плёну

Помста за памідор

Сяргей Лапцеў, які падчас лыжнага забегу 3 ліпеня патрапіў памідорам у А.Лукашэнку, падвергся днямі нападу.

Увечары 17 ліпеня ён разам з іншымі прадстаўнікамі ініцыятыўнай групы па збору подпісаў за вылучэнне А.Ярашука збіраў подпісы каля гастранома па вуліцы Прытыцкага ў Мінску. Да іх падышлі некалькі дзецюкоў і прапанавалі прайсці з імі, матывуючы загад тым, што яны «з органаў».

Сяргея Лапцева схапілі за рукі і завялі ў сквер у раёне плошчы Прытыцкага і з размаху ўдарылі яго аб дрэва. Потым білі ўжо ў твар, забралі пэйджэр і грошы. Пры гэтым нападнікі прыгаворвалі: «Мы цябе адвучым на прэзідэнта руку падымаць».

Па звароце ў клініку з-за атрыманых пашкоджанняў С.Лапцеву давялося застацца там на ноч. На наступны дзень напісаў заяву аб нападзе ў міліцыю.

За кідок у Лукашэнку Сяргею Лапцеву прысудзілі некалькі сутак арышту, але Лукашэнка зрабіў ласку, і таго амніставалі. Аднак цяпер зразумела, чаго вартае дараванне Лукашэнкі: помста ўсё ж адбылася. Відаць, С.Лапцеў зараз думае, што лепш бы ён адседзеў той штрафны тэрмін.

Алесь КАТОВІЧ

Антончык пакінуў арэну

19 ліпеня на прэзідэнцкім марафоне адбылася невялікая сенсацыя: адзін з патэнцыйных кандыдатаў у прэзідэнты Сяргей Антончык падаў у Цэнтрвыбаркам заяву аб зняцці сваёй кандыдатуры з далейшай барацьбы. «Я перайшоў стотысячную планку для далейшага ўдзелу ў барацьбе яшчэ два дні, але даў каманду спыніць збор подпісаў. Я здымаю сваю кандыдатуру і выходжу з прэзідэнцкай гонкі», — заявіў Сяргей Антончык. Сваё рашэнне палітык патлумачыў «палітычнай сітуацыяй» на Беларусі; па-першае, сярод 20 кандыдатаў выбаршчыкам будзе цяжка выбраць дастойную фігуру, а таму апазіцыйным прэтэндэнтам неабходна аб'ядноўвацца; па-другое, удзел у зборы подпісаў «даў мне магчымасць адбудаваць структуру» арганізацыі «Рабочая самадапамога».

Нечаканым стаўся той факт, што С.Антончык «перадае ў дэмакратычную капілку свой вопыт, структуру» — на карысць Надзвычайнага і Паўнамоцнага пасла Беларусі ў Латвіі, Эстоніі і Фінляндыі Міхаіла Марыніча. С.Антончык сказаў, што вылучэнне М.Марыніча кандыдатам у прэзідэнты было задуманае яшчэ два гады таму. Выступоўцы сцвярджалі, што менавіта пры жыцці пакойнага віцэ-спікера Вярхоўнага Савета 12 склікання Генадзя Карпенкі, які мог бы скласці дастойную альтэрнатыву А.Лукашэнку на прэзідэнцкіх выбарах, «два гады таму, што ў выпадку прэзідэнцкіх выбараў Марыніч абавязкова прыме ўдзел у кампаніі».

Пры гэтым пасол не абышоў праблему знікнення апазіцыйных палітыкаў. «У нас дастаткова матэрыялу пра 7 гадоў трагічнага праўлення Лукашэнкі, у тым ліку няшчасце, што здарылася з Генадзем Дзмітрыевічам, таксама будзе раскрыта грамадству».

Рыгор БУЯН

ЗУБРЫ – за волю для ўсіх

Фота Ул.ШЛАПАКА

Візыт кітайскага лідэра Цьзян Цзэмінь у Менск быў адзначаны акцыяй пратэсту руху супраціву ЗУБР. У той час, калі Цьзян Цзэмінь праязджаў па прашпэкце Скарыны ля Кастрычніцкай плошчы, дзесяць зуброў выйшлі на яе з плякатам «Свабоду Тыбету!» галовы хлопцаў былі абвязаны белымі стужкамі «Свабодны Тыбет». У руках яны трымалі таксама партрэты духоўнага лідэра Тыбету – Далай Ламы.

Актывісты руху выказалі салідарнасьць з прыгнечаным народам горнага раёну Кітаю, які доўгі час змагаецца за сваю незалежнасьць ад камуністычнага Кітаю. «Мы свабодныя людзі! Мы патрабуем свабоды для іншых людзей! І мы змагаемся за свабоду ў нашай краіне!» – заявілі ўдзельнікі акцыі.

Міліцыя запозьнена адрэагавала на акцыю пратэсту ЗУБРа. Толькі праз 10-12 хвілінаў пасьля ейнага пачатку да зуброў падбег АМАПавец, які дзяжурыў у гэты час, і пачаў вырываць плякат з рук аднаго з удзельнікаў акцыі. Да яго на дапамогу прыйшло некалькі мужчын бяз формы, якія не прадставіліся і пачалі запіхваць дэманстрантаў у мікрааўтобус. Калі хлопцы з ЗУБРа пачалі проста сядаць на асфальт, перашкаджаючы арышту, на дапамогу «тихарям» прыйшлі таксама салдаты, якія стаялі ў ачапленьні прашпэкту. Усяго было арыштавана восем зь дзесяці ўдзельнікаў акцыі. Іх адвезьлі ў Цэнтральнае РУУС Менску для складаньня пратаколаў.

Расстрэльны пісталет выдаваўся напракат

Як вядома, Аляксандр Лукашэнка аніяк не адрэагаваў на дасланыя яму адным з патэнцыйных кандыдатаў на прэзідэнцтва Уладзімірам Ганчарыкам копіі дакументаў, што тычацца зніккненняў вядомых беларускіх палітыкаў колішняга міністра ўнутраных справаў Юрыя Захаранкі і віцэ-спікера Вярхоўнага Савета 13-га склікання Віктара Ганчара і бізнесоўца Анатоля Красоўскага.

Маўчаць чыноўнікі, чые імёны ў злачынным святле фігуруюць у згаданых дакументах: Уладзімір Навумаў, Юрый Сівакоў, Віктар Шэйман. Маўчыць камбрыг САХРу Зміцер Паўлючэнка. Нямыя і адпаведныя службы, што мусілі б тэрмінова заняцца расследаваннем выявіўшыхся фактаў па знікненні людзей. Таму грамадства ўслед за агульнымі пытаннямі «Дзе Ганчар?», «Дзе Захаранка?», «Дзе Завадскі?», «Дзе Красоўскі?» мае ўсе падставы задаваць уладам канкрэтныя пытанні і вымагаць на іх адказаў.

Дзяржаўны пісталет

Уражвае гісторыя з пісталетам, якім у Беларусі выконваюцца смяротныя пакаранні і які верагодна мог стаць прыладай забойстваў зусім не па прызначэнні. У рапарце генерал-маёра Лапаціка, начальніка ГУКМ МУС, на імя міністра ўнутраных справаў Рэспублікі Беларусь Уладзіміра Навумава (які раней абвяргаў існаванне такога рапарту), чытаем:

«6 мая 1999 года Шейман В.В. дал указание Сивакову Ю.Л. выдать пистолет, которым приводится в исполнение приговор о смертной казни, Павлюченко. Сиваков Ю.Л. дал указание Алкаеву О.Л. выдать хранящийся у него пистолет Павлюченко, что Алкаев и исполнил».

Іншыя пацверджанні, што гэты пісталет выдаваўся ў неналежныя рукі, ёсць і ў рапарце У.Навумаву начальніка Следчага ізалятара №1 Камітэта па выкананні пакаранняў МУС, палкоўніка ўнутранай службы Алега Алкаева: *«Кроме того, хочу пояснить, что дважды, по распоряжению министра Сивакова Ю.Л., у меня для неизвестных целей был истребован специальный пистолет с глушителем, которым приводится в исполнение приговор. Первый раз 30.04 и возвращен 14.05. Второй раз 16.09 и возвращен 18.09.99 г. Первый раз, по письменному указанию замминистра Чванкина А.А., пистолет получил полковник милиции Дик В.И. и возвратил также он.*

Второй раз пистолет получил лично адъютант министра по имени Владимир Павлович. О получении ими оружия имеется отметка в журнале учета выдачи оружия».

Але навошта вышэйназваным асобам спатрэбіўся гэты сакрэтны пісталет, які належыць выключна спецгрупе па выкананні смяротных прысудаў? Паводле адмысловых правілаў гэтая зброя захоўваецца ў сейфе і выдаецца толькі ў дзень выканання смяротных судовых прыгавораў? Што яны рабілі з ім? Цьмяная спасылка на ліст, у якім прычына трактавалася як «вучэбна-трэніровачныя стрэльбы», надае гэтым эпізодам яшчэ большую таямнічасць. Хто трэніраваўся і вучыўся страляць з расстрэльнага пісталета? Дзе? Колькі патронаў выдаткаваў на трэніроўку? Чаму не трэніраваўся на сваім штатным пісталеце? Хто кантраляваў падарожжы пісталета па горадзе ці па рэспубліцы? Як магло наогул стацца, што вышэйшыя чыны дазвалялі браць такі пісталет літаральна напракат?

На ўсе такія пытанні генералы МУС не хочуць адказваць. Як абыдзена ўвагай пытанне, навошта камандзіру САХРу Зміцеру Паўлючэнку прысутнічаць на афіцыйнай працэдуры расстрэлу прыгаворанага да смерці чалавека?

Заканчэнне на стар.3

Домаш здае подпісы

Ініцыятыўная група Сямёна Домаша падае ў выбарчыя раённыя камісіі болей як 144 тысяч подпісаў. Найбольшая іх колькасць сабраная ў Мінску – 27 тысяч, Гродзенская і Брэсцкая абласцях – па 23 тысячы, у Мінскай і Гомельскай – па 20,5 тысяч подпісаў.

Мінск уладам не верыць

53% менчукоў лічаць, што вынікі маючых адбыцца выбараў прэзідэнта Беларусі будуць падтасаваныя. Такія вынікі апытання, праведзенага сацыялагічнай службай «Зеркало» БелаПАН 10–13 ліпеня. Месяц таму думкі аб падтасоўцы вынікаў выбараў прытрымліваліся 42% мінчан.

Разумнае табло

У сталічным чыгуначным вакзале адкрыліся новыя білетныя касы і бюро даведкі. Там жа з'явілася інфармацыйнае табло, з якога можна даведацца не толькі пра час адпраўлення цягніка, але і пра колькасць і тып вольных месцаў на жаданы вам маршрут.

На лячэнне жывёлы

Каля 430 мільёнаў рублёў будзе выдаткавана сёлета з бюджэту на захады па прафілактыцы і ліквідацыі сухотаў у буйной рагатай жывёлы. Гэта будзе зроблена ў межах Дзяржаўнай праграмы «Туберкулёз».

Дзіцячы пленэр у Оршы

З 24 ліпеня па 2 жніўня ў Оршы пройдзе сёмы па ліку дзіцячы міжнародны пленэр, арганізаваны Беларускім саюзам мастакоў. Па выніках пленэру лепшыя карціны юных творцаў складуць выставу, якая адкрыецца 4 жніўня ў мінскім Палацы мастацтва. Падчас пленэра дзеці наведаюць музей У.Караткевіча ў Оршы і Дом-музей Марка Шагала ў Віцебску.

Беларусы – Якуціі

Згодна з пастановай Савета міністраў, Беларусь выдзеліць 20 тысячаў долараў і гуманітарную дапамогу Рэспубліцы Саха (Якуція). Увесну гэты край моцна пацярпеў ад паводкі: 70 населеных пунктаў, 17 раёнаў.

Конкурс – 3,3 чалавека на месца

У Гродне на 1.500 студэнцкіх месцаў у трох гродзенскіх універсітэтах прэтэндуюць 4.900 чалавек. Гэта 3,3 чалавека на месца і на 7% больш, чымсьці летась.

НАДВОР'Е

Віцебск +28 +32
Мінск +29 +33
Магілёў +29 +33
Гродна +21 +25
Брэст +20 +24
Гомель +29 +33

Крыніца: www.gismeteo.ru

Курс наяўнага долара на «чорным рынку» 1445

АБЯЦАНКІ

Да Дня ведаў і выбараў

Аляксандр Лукашэнка зрабіў чарговы папулісцкі ход. Цяпер ён вырашыў задобрыць студэнцтва. А.Лукашэнка заявіў, што «гатовы падпісаць адпаведны ўказ аб абавязковым забеспячэнні студэнтаў прыватных ВНУ стыпендыяй». Таксама, на ягоную думку, трэба зраўняць памеры аплаты за навучанне ў камерцыйных і дзяржаўных вышэйшых навучальных установах.

А.Лукашэнка вымагае, каб гэтае пытанне было разгледжанае да 1 верасня, то бок да даты прэзідэнцкіх выбараў.

Алесь КАЗЛЮКЕВІЧ

Ракета пад Шчучынам

Супрацоўнікі Упраўлення камітэта дзяржаўнай бяспекі па Гродзенскай вобласці выявілі ў лясным масіве непадалёк ад Шчучына часткі тактычнай цвёрдапаліўнай ракеты класа «Зямля-Зямля».

Цела і галаўная частка ракеты, агульнай даўжынёй 8 метраў былі знойдзеныя на месцы былой дыслакацыі часткі Ракетных войскаў стратэгічнага прызначэння. Вайсковая частка дыслацыравалася ў гэтым раёне да 1991 года. Баявая вага знойдзеных рэштак ракеты складае 500 тонаў, маса цвёрдапаліўнага рухавіка па магутнасці эквівалентная 500 кілаграмам трацілу. Па звестках УКДБ, Міжгарнізонная ваенная пракуратура вырашае пытанне аб узбуджэнні крымінальнай справы па факце выяўлення ракеты.

Павел МАЖЭЙКА

Кангрэс паляшучак

Аналагу мерапрыемства, якое пройдзе 27 ліпеня ў Мінску, яшчэ ў Беларусі не было. Гэтым днём у Доме літаратара адбудзецца I Усепалескі жаночы кангрэс.

У ім возьмуць удзел прадстаўніцы жаночага полу з палескіх абшараў не толькі Беларусі, але і Украіны. За арганізатара сходу — Міжнародны жаночы фонд святой Еўфрасінні Полацкай на чале з пісьменніцай Валянцінай Коўтун. Да ідэі жаноцкага ўсепалескага кангрэса мае дачыненне і яшчэ адна пісьменніца — Святлана Алексіевіч, якая жыве зараз за мяжой.

За мэту кангрэса праз абмеркаванне самых разнастайных праблемаў – ад культурніцкіх да чарнобыльскіх – уважаецца эмансіпацыя і абуджэнне грамадзянскай свядомасці паляшучак.

Мар'ян КАРЫМОНТ

Ці прыедуць Пуцін і Кучма на «базар»?

Міжнародная Хельсінкская федэрацыя, Беларускі Хельсінкскі камітэт, Маскоўская Хельсінкская група і Украінскі камітэт «Хельсінкі-90» звярнуліся да прэзідэнтаў Расіі і Украіны Уладзіміра Пуціна і Леаніда Кучмы з просьбай адмовіцца ад наведвання Беларусі да заканчэння выбарчай кампаніі ў гэтай краіне і, у прыватнасці, адмяніць запланаваную сустрэчу трох прэзідэнтаў на закрыцці Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску» 25 ліпеня.

«Нашы арганізацыі працяглы час падкрэслівалі сур'ёзнасць сітуацыі з правамі чалавека ў Беларусі. Мы шматразова зазначалі, што выбары і рэферэндумы, на якіх грунтуецца дзеючы рэжым, не могуць лічыцца свабоднымі і сумленнымі», — гаворыцца ў пасланні. Аднак, зазначаецца ў дакуменце, «сёння няма прыкметаў паляпшэння сітуацыі з правамі чалавека». «Наадварот, з'явілася новая інфармацыя, якая ўказвае, што вышэйшыя службовыя асобы дзяржавы, верагодна, маюць дачыненне да сур'ёзных злачынстваў, датычных невытлумачальных «знікненняў» вядомых грамадзянаў Беларусі», — канстатуюць праваабаронцы.

На гэтым фоне сустрэча кіраўнікоў дзяржаваў Расіі і Украіны з Аляксандрам Лукашэнкам на цырымоніі закрыцця фестываля «Славянскі базар у Віцебску» можа быць успрынятая беларускімі выбаршчыкамі «як прамое ўмяшальніцтва ў прэзідэнцкую гонку і падтрымка канкрэтнага кандыдата», лічаць праваабаронцы.

Між тым, падкрэсліваецца ў пасланні, беларускія дзяржаўныя СМІ ўжо выкарысталі запланаваную сустрэчу трох лідэраў у прапагандысцкіх мэтах.

Юрый ПАЦЁМКІН

Малдова не можа без Саюза

У Малдове і непрызнанай Прыднястроўскай рэспубліцы стварацца народны грамадска-палітычны рух за саюз з Расіяй, Беларуссю і Украінай. Пра гэта 17 ліпеня ў Кішынёве паведамілі сустаршыні аргкамітэта руху — лідэр малдаўскага грамадска-палітычнага руху «Раўнапраўе» Валерый Кліменка і дэпутат Ціраспальскага гарадскога Савета Генадзь Кузьмічоў.

Новая арганізацыя выступае за развіццё міжпарламенцкіх сувязяў і уніфікацыю заканадаўства членаў будучага саюза. Для гэтага ў Вярхоўным Савеце Прыднястроўя створаная дэпутацкая група «ЗУБР», аналагічная тым, якія ўжо дзейнічаюць у парламентах Украіны, Беларусі і Расіі. «Малдаўскі рух мае намер пачаць збор подпісаў на карысць правядзення рэферэндуму аб уваходжанні Малдовы ў гэты саюз, пра'явіць іх затым уладам і патрабаваць выконваць волю народа», — заявіў Валерый Кліменка.

Аляксей АРЭШКА

У дэфіцыту на цукар — сталічныя карані

Закрыты для СМІ кадравы «пераварот» у падпарадкаванай адміністрацыі Лукашэнкі гандлёвай кампаніі «Белая Русь», якая валодае манаполіяй на валютныя закупкі па імпарце цукру-сырцу, дазваляе толькі па адгалосках скандалу меркаваць аб сапраўдных прычынах ажыятажнага зараз дэфіцыту салодкага прадукту ў гандлі. Прыкладам, Жабінкаўскі цукровы завод Брэсцкай вобласці атрымаў пасля перапрацоўкі ў сакавіку ўсіх запасаў цукровых буракоў толькі 9.000 тонаў сырцу пры гарантаванай раней квоце для яго 103.000 тонаў. У чэрвені гэта абярнулася вымушаным прастоем прадпрыемства, якое на працягу ўсяго адных сутак можа вырабляць 706 тонаў белага цукру.

З-за таго, што ў Беларусі кошт на цукар стрымлівалі ад пачатку года ў 360$ за адну тону, а ў Расіі плацілі па 420$, то насельніцтва Віцебскай, Гомельскай і Магілёўскай абласцей атрымлівала мізэр прадукту з-за яго спекулятыўнага перапродажу. І хаця зараз на ўсе кругласутачная праца Гарадзейскага, Жабінкаўскага і Скідзельскага заводаў (Слуцкі на рамонце), пакаранне коштамі ўжо не стрымаць.

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

ТЭНДЭНЦЫІ

Траціна гродзенскіх прадпрыемстваў — стратныя

37% прадпрыемстваў Гродзеншчыны стратныя, на 131 прадпрыемстве зафіксавана зніжэнне тэмпаў вытворчасці, а рэнтабельнасць гродзенскіх прадпрыемстваў складае толькі 7,3%, замест неабходных 25%. Такія дадзеныя былі агучаныя 18 ліпеня на першай прэс-канферэнцыі Мікалая Кавалёва, нядаўна прызначанага старшыні Камітэта дзяржаўнага кантролю па Гродзенскай вобласці.

М.Кавалёў паведаміў, што ў 2001 годзе супрацоўнікі камітэта праверылі дзейнасць 932 суб'ектаў гаспадарання і прыватных прадпрымальнікаў Гродзеншчыны. Амаль у кожным з правераных суб'ектаў зафіксаваны парушэнні заканадаўства.

Паводле дадзеных камітэта, у 60% прадпрыемстваў вобласці, якія вырабляюць харчовую прадукцыю, рэалізуюцца няякасныя тавары.

Павал МАЖЭЙКА

Хвалююцца гарнякі Палесся

Чарговая замена кіраўніка чакаецца ў калектыве унітарнага вытворчага аб'яднання «Граніт» у Мікашэвічах. Папярэдджане генеральнаму дырэктару Уладзіміру Цялькову прагучала ў мінулы панядзелак на пасяджэнні аблвыканкама, а 20 ліпеня ў пасёлак палескіх гранітаздабытчыкаў накіроўваецца прэм'ер-міністр Уладзімір Ярмошын.

Па волі няспраўджаных абяцанак А.Лукашэнкі, якія пасля наведвання Мікашэвічаў 16.03.2000 г. даў 10 даручэнняў Саўміну, ведамствам і мясцовай уладзе, гарнякі пачынаюць бунтаваць. Нішто ў прынцыпе не змянілася да лепшага, апроч перапрусу кадраў у бальніцы, гандлі і на прадпрыемстве. Затаваранасць будаўнічым шчэбенем дасягнула 1 мільёна 300 тысяч кубаметраў. На 150 чалавек павялічылася колькасць беспрацоўных. Пратэрмінавана выкананне да 1 ліпеня 2001 года планаў па ўвядзенні аб'екта новага водазабору. Пры каштарысе праектна-будаўнічых работ у 1,9 мільярда рублёў выдаткавана ўсяго каля 300 мільёнаў. Якасная вада залягае за гранітным пластом, а людзі па-ранейшаму спажываюць так званую «верхаводку», утрыманне шкодных рэчываў у якой пераўшае максімальна дапушчальны ўзровень у 6-8 разоў.

Хлуснёй называюць гарнякі дадзеныя ім абяцанні, што буйнейшы ў Еўропе кар'ер атрымае доступ для сваёй прадукцыі на рынкі Расіі, Прыбалтыкі і Польшчы. Тэхніка, якая эксплуатуецца тут на працягу 25 гадоў, ужо няздольная драбніць граніт на так званы кубавідны шчэбень сусветнага стандарту.

Галіна БАРАВАЯ

ЗДАРЭННІ

Заваліла мытны пераход

Ураганныя вятры хуткасцю да 20 метраў у секунду моцна «пакалашмацілі» старыя пабудовы, дрэвы і тэхніку на тэрыторыі Івацэвіцкага, Лунінецкага, Столінскага і Пінскага раёнаў.

18 ліпеня ў ВА «Івацэвічыдрэў» з рэек былі сарваныя 4 кансольна-казлавыя краны, адзін з якіх упаў на дах вытворчага цэха і праламаў бетонныя перакрыцці. 40% тэрыторыі Лунінецкага раёна апынуліся без электразабеспячэння з-за пашкоджанняў 20 слупоў і звалення на лініі прыдарожных дрэваў. Ад рэжучых асколкаў шкла і цвёрдых рэчаў пацярпелі да 10 чалавек. У рэанімацыйнае аддзяленне Столінскай райбальніцы даставілі вучань 9-га класа, яшчэ трое шпіталізаваныя ў Лунінцы і Івацэвічах.

Да ліку надзвычайных здарэнняў аднесены завал дарогі да мытнага пераходу на беларуска-украінскім памежжы «Ніжні Церабяжоў». Яшчэ і 20 ліпеня будынак для вахтавай службы заставаўся абясточаным і без тэлефоннай сувязі з-за абрыву ЛЭП 10 кВ і 6 слупоў сувязі.

Мікола НЯЗЛОМНЫ

Масавыя звальненні ў Гомелі

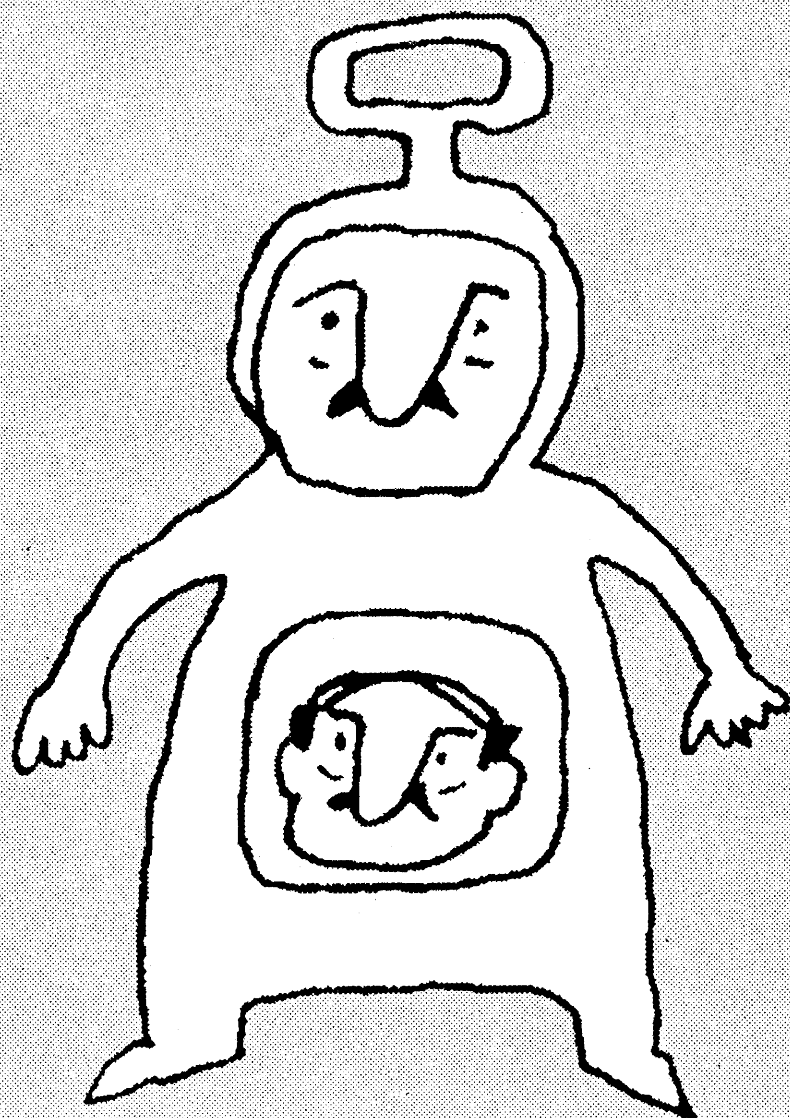
Масавы характар набываюць звальненні на Гомельскім радыёзаводзе. Як паведамляе газета «Рабочая солидарность», на працягу першага паўгоддзя тут былі звольнены 235 чалавек; 93 работнікам афіцыйна паведамлена аб маючым адбыцца скарачэнні; рыхтуецца скарачэнне яшчэ 300 чалавек.

Радыёзавод знаходзіцца ў глыбокім крызісе: даўгі за спажытую электраэнергію дасягнулі паўтара мільярда рублёў, што складае больш за палову гадавы аб'ём вытворчасці; запазычанасць перад бюджэтам перавысіла 500 мільёнаў рублёў; пратэрмінаваны банкаўскі крэдыт на суму 105 мільёнаў рублёў, атрыманы ў 1997 годзе; за нявыплату даўгоў завод адключаны ад крыніцаў прыроднага газу. Па стане на 6 ліпеня выплачана толькі 50% травеньскай зарплаты, што ўдалося зрабіць за кошт атрымання ў банку чарговага крэдыту ў памеры 80 мільёнаў рублёў. Грошай на выплату чэрвеньскай зарплаты няма.

У такой сітуацыі адміністрацыя завода папракае прафсаюз у тым, што ён не дае згоды на масавыя звальненні рабочых. Кіраўніцтва прафсаюза ў сваю чаргу заяўляе, што нельга стабілізаваць эканамічную сітуацыю за кошт звальнення работнікаў; выправіць становішча могуць толькі кардынальныя змяненні ў эканамічнай палітыцы дзяржавы.

Наталля КУЛАГІНА

АФІША

Бруднеюць малыя рэкі

Самы вялікі ўзровень забруджанасці летась назіраўся ў водах ракі Свіслач каля мястэчка Каралішчавічы, у Прыпяці пад Пінскам і на рацэ Ула, што цячэ каля Чашнікаў.

Паводле дадзеных міністэрства прыродных рэсурсаў, індэкс забруджанасці вады ў беларускіх рэках з 1985 года скараціўся прыкладна ў 1,5 раза. Свіслач у гэтым рэйтынгу апошнія 10 гадоў стабільна займае верхні радок. Забруджанасць Прыпяці з 1985 года, калі стан яе водаў быў найгоршы па Беларусі, знізілася і на працягу дзесяцігоддзя захоўвалася на сярэднім узроўні, толькі летась яе ўзровень рэзка ўзняўся.

Досыць заўважна і тое, што разам з паступовым паляпшэннем стану вады на буйных рэках, на рэках паменей ідзе адваротны працэс. Узровень бруду ў водах Улы літаральна за год павялічыўся ў 2 разы. З 2,7 мільярда да 1,7 мільярда кубічных метраў за 10 гадоў скараціліся аб'ёмы спажывання вады па краіне, і адпаведна ў 1,5 раза зменшыліся аб'ёмы скінутых сцёкавых водаў. З-за забруджанасці паверхневых аб'ектаў, агульны аб'ём якіх па краіне складае каля 56 квадратных кіламетраў, большасць вады з сярэдзіны 90-х гадоў пачалі забіраць з падземных крыніцаў.

Алена ЛАБАНАВА

ЗБРОЯ

Дзед здаў патроны

42.750 патронаў добраахвотна здаў у міліцыю 63-гадовы пенсіянер, жыхар горада Веткі. Як паведамілі БелаПАН у прэс-службе УУС Гомельскага аблвыканкама, пенсіянер даставіў у міліцыю 5 скрынь з патронамі. Усе яны — спартыўна-паляўнічага прызначэння, калібру 5,6 мм.

Відаць, гэта будзе самым гучным фактам аперацыі па добраахвотнай здачы зброі «Арсенал», якая праходзіць у Беларусі з 1 па 31 ліпеня. Згодна з умовамі аперацыі, усе асобы, якія добраахвотна здалі зброю, вызваляюцца ад крымінальнай адказнасці.

Па звестках прэс-службы УУС, з пачатку аперацыі ў Гомельскай вобласці здадзена 16 адзінак агнястрэльнай зброі, у тым ліку 10 — гладкаствольнай, 4 — наразной і 2 — самаробнай.

Найбольшую актыўнасць праяўляюць жыхары Рэчыцы, Калінкавічаў, Жлобіна і Мазыра.

Ірына ШАНЦАВА

АКЦЫІ

Сексменшасцяў на Кангрэс моладзі не пусцяць

Аргкамітэт Кангрэса беларускай моладзі, які плануецца правесці ў Мінску 29 ліпеня, адмовіў прадстаўнікам Беларускай лігі свабоды сексуальных меншасцяў «Лямбда» ў магчымасці ўдзельнічаць у кангрэсе.

Як паведамілі БелаПАН у савеце лігі, аб сваім жаданні ўдзельнічаць у кангрэсе яны паведамілі раніцай 17 ліпеня, патэлефанаваўшы ў аргкамітэт. У тэлефоннай размове з імі каардынатар аргкамітэта, старшыня арганізацыі Малады Фронт Павел Севярынец заявіў, што асабіста ён супраць удзелу прадстаўнікоў сексуальных меншасцяў у кангрэсе, а таксама дадаў, што пытанне аб удзеле у кангрэсе такіх арганізацыяў, як ліга «Лямбда», павінна вырашацца на пасяджэнні аргкамітэта. Пасяджэнне прайшло ў той жа дзень: большасцю галасоў — восем супраць двух — аргкамітэт прагаласаваў супраць удзелу прадстаўнікоў лігі «Лямбда» ў кангрэсе.

Выступаючы перад галасаваннем, Севярынец выказаўся супраць удзелу прадстаўнікоў сексуальных меншасцяў у маючым адбыцца мерапрыемстве, заявіўшы, што ў іншым выпадку ўлады могуць выкарыстаць гэтую акалічнасць супраць апазіцыі ў перадвыбарнай кампаніі.

Наталля КУЛАГІНА

ПРЫРОДА

«Беларускі куток» у Батсадзе

У Батанічным садзе пры Акадэміі навук Беларусі прыступаюць да ажыццяўлення адмысловага праекта па арганізацыі дэманстрацыйнага і адукацыйнага цэнтра фітадызайну і экалагічнай культуры, а таксама пры ўдзеле Інстытута праблемаў энергетыкі — палігона для выпрабаванняў альтэрнатыўных крыніцаў энергіі.

Грант пад такі праект атрымалі ад ЮНЕСКО памерам 15 тысячаў долараў. Супрацоўнікі Батанічнага саду кажуць, што рэалізацыя дадзенага праекта будзе ісці разам з ажыццяўленнем існуючага плана рэканструкцыі саду. Аднак усе ва унісон гавораць, што на ўсе, нават самыя простыя, задумы грошай ад ЮНЕСКО не хопіць, і неабходна ўнутранае інвеставанне.

Што да альтэрнатыўных крыніцаў энергіі, то плануецца, што гэта будзе палявая лабараторыя з гелеаабагрэвам альбо ветравая помпавая ўстаноўка для басейна. Апрача таго, у Батанічным садзе з'явіцца шэраг новых экспазіцыяў, напрыклад, «беларускі куток» з элементамі біяразнастайнасці, уласцівай традыцыйным беларускім сядзібам, і «экалагічная сцяжына».

Плануюцца рэканструкцыя воднага комплексу і пабудова дэманстрацыйнай аранжарэі з экзатычнымі раслінамі.

Кірыла ПАЗЬНЯК

Расстрэльны пісталет выдаваўся напракат

Заканчэнне.
Пачатак на стар.1

Нашто яму далі дазвол на гэта? Якога вопыту ён там набіраўся: для свайго падраздзялення ці для сябе асабіста? Нагадаем вытрымку з допыту Алега Алкаева ў Пракуратуры: *«мною был поставлен в известность Павлюченко Д., который в условленное время прибыл ко мне в кабинет и вместе со мной присутствовал при расстреле пяти человек, причем находился непосредственно в помещении, где приводят в исполнение приговоры вместе с исполнителями. Из гуманных соображений в целях уменьшения страданий осужденных расстрел производится путем выстрела в затылок из пистолета с глушителем. Павлюченко, присутствуя при расстреле, поинтересовался у исполнителя – почему он не стреляет в сердце? По его мнению, это гораздо эффективнее и не оставляет много крови. Со слов исполнителя, человека опытного, такое заявление мог сделать только человек, который применял вышесказанное на практике».*

Звяртае на сябе ўвагу той факт, што санкцыяваная В.Шэйманам і Ю.Сіваковым выдача напракат расстрэльнага пісталета прыпадае на той час, калі знікалі названыя вышэй асобы. Калі гэта супадзенні, дык тым болей яны патрабуюць расследавання.

Загадчыкі пакрываюць выканаўцаў?

У рапарце Лапаціка на імя Навумава ўтрымліваюцца радкі, наўпрост указваючыя на непасрэдную прыналежнасць да знікнення і забойстваў людзей В.Шэймана і Зм.Паўлючэнкі. Лапацік цвердзіць, што *«Шейман В.В. дал указание Павлюченко физически уничтожить бывшего министра внутренних дел Захаренко Ю.Н. Информационное обеспечение местонахождения Захаренко для действий Павлюченко было обеспечено спецподразделением Васильченко Н.В., задание на которое ему также дал Шейман В.В. через своих сотрудников».* Аперацыю правodзіў Паўлючэнка разам з чатырма байцамі 1-ай роты спецназу. Пазней па аналагічнай камбінацыі *«Павлюченко провел акцию захвата и уничтожения Гончара В.И. и Красовского А.С. Место захоронения трупов Захаренко Ю.Н., Гончара В.И., Красовского А.С. спецучасток номерных могил на Северном кладбище».*

Гэтая інфармацыя (разам з тым, што там жа знаходзіцца і труп забітага Завадскага) пацвярджаецца і прызнаннямі месячнай даўнасці следчых Пракуратуры Случака і Петрушкевіча.

Што пасля абнародавання гэтай жудаснай інфармацыі можа абазначаць маўчанне ў атачэнні Аляксандра Лукашэнкі? Чаму не прыцягваюцца да адказнасці за паклёп, калі гэта паклёп, Лапацік і Алкаеў? Чаму не спраўджваецца змест прадстаўленых У.Ганчарыкам копіяў дакументаў? Чаму на волі Паўлючэнка, якога было ўжо арыштоўвалі па гэтых справах супрацоўнікі КДБ пры Уладзіміры Мацкевічу ды адпусцілі? Чаму ўлады па-ранейшаму не жадаюць заняцца скасаванай па звальненні старшыні КДБ і генпракурора Алега Бажэлкі адмысловай эксгумацыйнай працэдурай на Паўночных могілках?

Ці не таму, што Пракурорам зараз згаданы ў апублікаваных дакументах Віктар Шэйман, якога Лукашэнка і паставіў на гэтую пасаду ці не з мэтай не даваць ходу сапраўднаму расследаванню знікнення Ганчара, Завадскага, Захаранкі і Красоўскага? Апрача таго, на высокія дзяржаўныя пасады – пад непасрэдны нагляд – пасля некаторага прастою вернутыя і яшчэ некалькі асобаў, якія б маглі расказаць тое-сёе, што ведаюць. У.Мацкевіч – пасол у Югаславіі, Ю.Сівакоў – намеснік кіраўніка ў адміністрацыі прэзідэнта.

Сівакоў, той нават кінуўся бараніць добрага хлопца Зміцера Паўлючэнку, маўляў, гэта прыстойны чалавек ды яшчэ інтэлектуал.

Уладзімір Навумаў таксама яго бароніць: нібыта па справе аб знікненні Завадскага «Паўлючэнка ніяк не праходзіць. Нават блізка». Што да лёсу Захаранкі і Ганчара, паводле міністра, «для ўлады аптымальна ўсё-такі разабрацца. Але, паўтараю, не ўсе крымінальныя справы і ў нашай краіне, і ў іншых краінах вырашаюцца дастаткова хутка». Натуральна, калі імі не займацца як след, а яшчэ і хаваць праўду.

Цяпер сітуацыя такая, што гэта не проста прэса піша, што целы зніклых людзей ляжаць на Паўночных могілках Мінска. Зараз звесткі пра страшную таямніцу Паўночных могілак паўстаюць у дакументах самога МУС. Няўжо і цяпер міністр унутраных справаў Беларусі праігнаруе расследаванне?

Грамадства не мусіць давяраць чыноўнікам, якія за сценамі міністэрства жывуць нейкім дзіўным жыццём – выдаюць для нейкай няўрочнай работы прыладу смерці, чытаюць рапарты пра «фізічнае знішчэнне» вядомых людзей, а ўголас кажуць, што нічога не ведаюць. У атмасферы такога дзяржаўнага крыміналу і хлусні пагроза існуе жыццю кожнага чалавека.

Бо расстрэльны пісталет у нас выдаецца калі заўгодна і каму заўгодна напракат.

Аддзел інфармацыі

● Юрый Захаранка і Віктар Шэйман

● Віктар Ганчар

● Анатоль Красоўскі

● Генерал Ю.Сівакоў вітае строй падначаленых (здымак з архіву)

Фота IREX/ProMedia

● З.Паўлючэнка – камбрыг СОБРу, «інтэлектуал», па словах кіраўніка МУС Ю.Сівакова

ВЫБАРЫ

Как нам выбрать перед выборами?

Есть люди, которые совершенно серьезно полагают, что для выборов нового президента страны имеет значение лишь сумма денег, затраченная на его продвижение во время избирательной кампании. Распространению этой точки зрения весьма активно способствует нынешняя государственная философия беспредельной наглости и полного отсутствия моральных принципов. Косвенно или прямо она воздействует на все общество, окончательно и бесповоротно развращая его. Главное мерило в этой шкале ценностей – деньги. Деньги, как считают адепты этой философии, лежат в основании жизненной пирамиды и формируют действительность.

Не собираюсь вступать в отвлеченные споры, но хочу обратить ваше внимание на одно примечательное обстоятельство. Посмотрите на бесполезные усилия команды Лукашенко, которая из кожи вон лезет, используя весь административный ресурс, все внебюджетные фонды, все подконтрольные СМИ, весь государственный репрессивный аппарат, чтобы достичь к 9 сентября пятидесятипроцентного оболванивания населения. Эту атаку невозможно перевести в денежное выражение. Цифры получаются просто астрономические. И что в результате? По всем выкладкам Лукашенко имеет свои двадцать процентов кристаллизованного электората – людей, которые при всех обстоятельствах проголосуют за него. Это категория людей иррациональных, зомбированных или имеющих конкретные выгоды от нынешнего режима. И на этом все. Дальше у Лукашенко начинается головная боль.

А вот вам самый свежий пример денежной атаки на белорусов бывшего сподвижника Лукашенко, а ныне его дружеского критика – г-на Синицына. Ни у кого из обычных кандидатов на президентское кресло нет такой охраны, таких автомобилей, таких костюмов, такой обуви, такой штаб-квартиры, такой косметики, таких причесок, таких зарплат и таких наличных денег. Сам г-н Синицын еще бодр и резв, активно лезет на рожон, мелькает по российскому телевидению, публично ругается матом, по каждому поводу и без повода выступает с заявлениями и публикует их везде, строит интриги и втихаря пускает на соперников муть и тину. И что имеет этот великолепный г-н в результате? По последним социологическим данным его рейтинг пульсирует в пределах от 0,9 до 1, 2 процента. Стоит ли овчинка выделки?

Словом, как деньги ни люби, все равно приходишь к морали. И у Лукашенко, и у его друга Синицына, кроме денег, есть еще отвратительнейшая репутация, которая тянет на дно все их деньги, вместе с обладателями.

Между тем если вспомнить хорошенько 1994 год, то окажется, что тогда для победы на президентских выборах большие деньги не понадобились. Деятели избирательного штаба Лукашенко, включая господ Булахова, Федуту, Синицына и т.д., до сих пор невероятно гордятся этим обстоятельством. Оно как бы подчеркивает их профессионализм и незаурядность. Рискну сделать заявление от себя лично, что **для победы демократического кандидата на выборах в Беларуси в сентябре 2001 года достаточно той же финансовой суммы, которая когда-то пошла на Лукашенко. При условии, что в стране будут действовать те же законы и правила приличия.** И особого профессионализма для этого, кстати, не потребуется. Достаточно довести до сведения людей правдивую информацию о власти. Когда-то Кебича утянула на дно его скверная репутация. Теперь пришла очередь Лукашенко.

Таким образом легко опровергается миф о деньгах, как главной движущей силе избирательного процесса. На самом деле деньги в нашей стране нужны лишь для того, чтобы уменьшить или обойти дикое сопротивление иезуитской законодательной базы и бесконечное насилие государства на правами и свободами гражданина. Сопротивление той системы, которую создали в Беларуси любители шальных государственных денег, пришедшие когда-то к власти без денег и при достаточно справедливых законах. Именно они создали затем свой корпоративный защитный барьер, преодоление которого требует таких колоссальных усилий.

Но вот во время выборов в палату №2 к этому барьеру подходит один из его основателей – г-н Пласковицкий – бывший придворный юрист и редкий служака. Бессмысленно потоптавшись поблизости, он уходит куда-то вдаль несолоно хлебавши. Он пишет жалобы в некие инстанции, критикует самим собой написанные законы и негодует. Изнутри системы его работа выглядела стройной и логичной. Снаружи она кажется ужасной и несправедливой.

Примерно те же ощущения сейчас и у г-на Синицына. Вначале он упорно создавал весь этот государственный бардак, ложился костями в его фундамент, а теперь прозрел, отрезвел, поумнел, одумался и кроет последними словами свою прежнюю работу.

Близорукие, недалекие, малограмотные, бессовестные, беспринципные, аморальные, ограниченные люди считают себя крутыми политиками, элитой, избранными, а сами не могут просчитать ближайшие результаты своей собственной деятельности. Выходцы из питомников коммунистической номенклатуры, они умеют действовать только по своим собственным правилам, полностью оторванным от требований жизни. Многие из них очень слабо разбираются в людях, вопросы решают интригами и при помощи шушуканья в бюрократических кабинетах.

И вот – новый рубеж. Семь лет мы старались изменить ситуацию, создать условия для победы демократического кандидата. И это получилось. Сейчас нам нужно доверить флаг очень надежному человеку, который готов идти до конца и не устрашится никаких опасностей. Человеку с хорошей динамикой, с запасом сил, с психологией победителя. И что же? Тут как тут выскакивают из небытия некие сомнительные персоны с готовыми предложениями об услугах. Они уже готовы возглавить наше движение к свету и добру. У них есть готовые номенклатурные рецепты. Их виртуальный мир не приемлет действительности. Им сильно не нравится борющаяся оппозиция именно потому, что она реальна. В укор кандидату они ставят то обстоятельство, что его готовы поддержать люди из действующих политических партий и организаций. Они уже посовещались в каком-то своем узком кругу, пошушукались в каких-то темных коридорах. Они уже выбрали нам лидера. И никто не задается вопросом: а сможет ли, способен ли именно этот человек победить в такой серьезной схватке за власть? Есть ли у него опыт такой борьбы? Вопрос о качествах победителя незаметно подменяется вопросом о его поддержке номенклатурой и о деньгах. Будто деньги способны победить сами по себе, а номенклатура сможет каким-то необыкновенным образом повлиять на избирателей в ущерб Лукашенко. Не иллюзия ли все эти обещания?

Очень похоже на то (дай Бог ошибиться!), что мы снова идем по одному и тому же кругу, окончательно убивая веру людей в перемены и надежды на лучшую жизнь. Сегодня, сейчас, в эту минуту мы, возможно, делаем самую большую ошибку последних семи лет, принимая за лидера его мутное виртуальное изображение.

Александр ДУБРАВИН

ПОНЕДЕЛЬНИК • 23 ИЮЛЯ

06.30 «Утро» на «Славянском базаре в Витебске».
07.00 Новости.
07.10 «Утро» на «Славянском базаре в Витебске».
08.00 Резонанс.
09.00 Новости.
09.15 «Морская полиция». Сериал (Австралия).
10.10 Телебарометр. Прогноз погоды.
10.30 Здоровье. Тележурнал.
11.00 Новости.
11.15 «Человек моря». Сериал.
12.05 «Покахонтос». Мультсериал.
13.00 Новости.
13.10 М.Зудина и Н.Стоцкий в мелодраме **«ВАЛЕНТИН И ВАЛЕНТИНА»**.
14.35 Уроки Н.Новожиловой.
15.00 Новости.
15.10 Фильм - детям. **«ВОЛШЕБНАЯ ИСТОРИЯ»**.
16.45 Мультфильм.
17.05 «Морская полиция». Сериал (Австралия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 «Тайные пружины политики». Авторская программа Юрия Азаренка.
18.55 «Человек моря». Сериал.
19.50 Дневник X Международного фестиваля искусств «Славянский базар в Витебске-2001».
20.10 Колыбельная.
20.30 Панорама.
21.00 «Сорочинская ярмарка» в гостях у «Славянского базара в Витебске-2001». Гала-концерт мастеров искусств Украины.
00.30 Стадион.
00.55 Новости.

08.00 Новости.
08.15 «Воздушные замки». Сериал.
09.15 «Поле чудес».
10.20 «Документальный детектив». «Медные деньги». Дело 2001 года».
10.50 «Библиомания».
11.00 Новости.
14.40 «Покемон». Мультсериал.
15.00 «Премьера». «Большая стирка».
16.00 «Собачье дело». Сериал.
17.00 Новости.
17.20 «Спасатели. Экстренный вызов».
17.55 «Воздушные замки». Сериал.
19.00 «Жди меня».
20.00 «Время».
20.40 «Закон джунглей». Сериал.
21.35 «Секретные материалы». Сериал.
22.30 Новости.
22.50 «На футболе».
23.30 «Полная безопасность». Сериал.

07.00, 08.00 «Вести».
07.15 Мультфильмы.
07.30 «Москва - Минск».
07.40 «Православный календарь».
07.50 «Дежурная часть».
08.15 «Два рояля».
09.00 «Моя семья».
10.00 «Вести».
10.30 «Санта-Барбара». Сериал.
16.00 «Вести».
16.30 Мелодраматический телесериал «Опаленный берег».
18.00 Каникулы с «Аншлагом».
19.00 «Вести».
19.30 «Вести-Москва».
19.50 «Следствие ведут знатоки». Сериал. «Ответный удар». 3-я серия.
21.40 Чемпионат мира по водным видам спорта.
22.00 «Вести + Подробности».
22.30 «Вести-Москва».
22.40 Концерт Пласидо Доминго.
00.35 Дневник X Международного фестиваля искусств «Славянский базар».
00.50 Чемпионат мира по водным видам спорта.

07.05 «Новости культуры».
07.20 «После новостей...».
07.40 Киноповесть **«ТАЛИСМАН»**.
08.40 «История русской усадьбы». «Грот в Кускове».
09.20 «Тем временем».
09.45 «Зарубежное документальное кино».
10.40 «Бланш». Сериал.
11.30 «Новости культуры».
11.40 «Театральная династия».
13.00 И.Стравинский. Симфония псалмов для хора и оркестра. Дирижер - В.Спиваков.
13.30 «Новости культуры».
13.45 «Оливер Твист». Мультфильм.
15.00 Новости.
15.10 «Приключения швейцарской семьи Робинсон». Сериал.
15.50 «Музыкальные дома». Святослав Рихтер.
16.15 «Архитектурная галерея».
16.25 «Власть факта».
16.40 «Бланш». Сериал.
17.30 «Новости культуры».
17.40 «Из концертного зала».
18.15 «Острова». Гаянэ Хачатурян.
19.10 «Вечерняя сказка».
19.30 «Новости культуры».
19.50, 21.45 Ион Друце. «Возвращение на круги своя». Спектакль Академического Малого театра..
21.25 «После новостей...».
23.00 «Новости культуры».

05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
05.20, 06.35, 07.30 Криминал.
05.30, 06.50 Большие деньги.
05.40, 07.20 Впрок.
05.50, 06.25, 07.40 Карданный вал.
07.50 Дог-шоу «Я и моя собака».
08.25 Служба спасения.
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал «Вечный зов».
11.00 Сегодня.
11.30 Сериал «Вечный зов».
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.40 Куклы.
15.00 Сегодня.
15.35 Криминал.
15.50 Сериал «Ее звали Никита».
16.55 Геннадий Хазанов. «Жил был я...».
18.00 Сегодня.
18.35 Криминал.
19.05 Сериал «Граф Монте-Кристо».
20.15 «Криминальная Россия».
21.00 Сегодня.
21.50 Сериал «Трое».
23.00 Криминал.
23.20 Сериал «Неприкасаемые».

05.00 День за днем.
05.45 Дорожный патруль.
06.00 День за днем.
08.00 Новости.
08.25 Сериал «Агент национальной безопасности».
09.25 «Все в сад!».
09.50 «Телемагазин в Минске».
10.05 «В нашу гавань заходили корабли».
11.00 «Телемагазин в Минске».
11.15 День за днем.
12.50 «Телемагазин в Минске».
13.05 Катастрофы недели.
14.00 «Сегодня».
14.30 Сериал «Легенда о Вильгельме Телле».
15.40 «Телемагазин в Минске».
16.20 Сериал «Третья планета от Солнца».
16.50 Сериал «Возвращение Шерлока Холмса».
18.00 «Сегодня».
18.35 Сериал «Экстренный вызов».
19.45 Дорожный патруль.
20.00 «Сегодня».
20.40 Тушите свет.
20.50 Сериал «Полицейские во времени».
22.00 «Сегодня».
22.40 Дорожный патруль.
22.55 Сериал «Lexx-III».
23.50 Дорожный патруль.

СТВ

06.00 «Симба-футболист». Мультсериал.
06.30 «Приключения полевого мышонка». Мультсериал.
07.00 Музыка на СТВ.
07.45 «Случайный свидетель».
08.30 «Виртуальный мир».
08.45 Трагикомедия **«СЭМ И Я»**.
10.35 Информационная программа «168 часов Минска».
11.05 Комедия **«ДОКТОР НА МОРЕ»**.
13.30 Новости СТВ.
13.45 «Пляж». Сериал.
14.45 «Секретные материалы». Сериал.
16.00 «Дьяволик». Мультсериал.
16.30 «Приключения полевого мышонка». Мультсериал.
17.00 «Дракоша и компания». Сериал.
17.30 Новости СТВ.
17.45 «По направлению». Музыкально-развлекательная программа.
18.00 «Раузан». Теленовелла.
19.00 «Случайный свидетель».
19.30 Новости СТВ.
19.45 Минск на перекрестке столетий.
20.00 «Мэш». Сериал.
20.30 Новости «СТВ-24 часа».
20.45 «Вечарніца».
21.00 «День рождения Буржуя». Сериал.
22.15 Триллер **«НЕГДЕ СПРЯТАТЬСЯ»**.
00.15 «Виртуальный мир».
00.30 Футбольный курьер.
00.45 «По направлению». Музыкально-развлекательная программа.
01.00 Новости СНГ.

ВТОРНИК • 24 ИЮЛЯ

06.30 «Утро» на «Славянском базаре в Витебске».
07.00 Новости.
07.10 «Утро» на «Славянском базаре в Витебске».
08.05 «Морская полиция». Сериал.
09.00 Новости.
09.10 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
09.35 Стадион.
10.05 Док.сериал «Города мира». Фильм «Сайгон» (США).
10.30 «Великие женщины века». Джейн Фонда.
11.00 Новости.
11.15 «Человек моря». Сериал.
12.05 Теленавигатор.
12.30 Арсенал. Программа об армии.
13.00 Новости.
13.15 **«ПОСЛЕДНИЙ ДЮЙМ»**. Худ. фильм.
14.40 Док.сериал «Сокровища мировой культуры».
15.00 Новости.
15.10 «Сказки отца Кастора». Мультсериал.
15.20 «Все на орбиту!» Познавательный сериал для детей.
15.35 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
16.00 Мультфильм.
16.10 Приключенческий сериал «Кавингтон Кросс».
17.05 «Морская полиция». Сериал.
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 «Москва - Минск».
18.55 «Человек моря». Сериал.
19.50 Дневник X Международного фестиваля искусств «Славянский базар в Витебске-2001».
20.10 Колыбельная.
20.30 Панорама.
21.00 «Славянский базар в Витебске-2001». Международный конкурс молодых исполнителей эстрадной песни «Витебск-2001» (день второй).
23.00 Спорт-курьер.
23.10 Ток-шоу «Будни». «Белорусский шоу-бизнес».
23.55 Новости.

08.00 Новости.
08.15 «Воздушные замки». Сериал.
09.15 «Жди меня».
10.20 «Смехопанорама».
10.50 «Библиомания».
11.00 Новости.
15.00 «Премьера». «Большая стирка».
16.00 «Собачье дело». Сериал.
17.00 Новости.
17.20 «Дикие звезды Голливуда».
17.50 «Воздушные замки». Сериал.
18.50 Детективно-приключенческий сериал «Противостояние».
20.00 «Время».
20.40 Драма **«РУССКИЕ БРАТЬЯ»**.
22.05 «Железные мозги». Спецрепортаж.
22.30 Новости.
22.50 «Цивилизация».
23.20 Комедия **«МОНАШКИ В БЕГАХ»**.

08.00 «Вести».
08.15 «Два рояля».
09.00 «Моя семья».
10.00 «Вести».
10.30 «Санта-Барбара». Сериал.
16.00 «Вести».
16.30 «Опаленный берег». Сериал.
18.00 Каникулы с «Аншлагом».
19.00 «Вести».
19.30 «Вести-Москва».
19.50 Боевик **«ДИВЕРСИЯ»**.
21.50 Чемпионат мира по водным видам спорта.
22.00 «Вести + Подробности».
22.30 «Вести-Москва».
22.45 X Международный фестиваль искусств «Славянский базар» в Витебске.
00.05 Дневник X Международного фестиваля искусств «Славянский базар».
00.15 Чемпионат мира по водным видам спорта.

07.05 «Новости культуры».
07.20 «После новостей...».
07.40 Эксцентрическая комедия **«ПОЦЕЛУЙ МЭРИ ПИКФОРД»**.
08.40 «Воспоминания о серебряном веке».
09.20 «Консилиум».
09.45 «Зарубежное документальное кино».
10.40 «Бланш». Сериал.
11.30 «Новости культуры».
11.40 «Человек театра».
12.35 Д.Шостакович. Симфония №10.
13.30 «Новости культуры».
13.45 «Лавка древностей». Мультфильм.
15.00 Новости.
15.10 «Приключения швейцарской семьи Робинсон». Сериал.
15.35 «Конец пути». Док. фильм.
16.15 «Вижу цель!» Тележурнал.
16.40 «Бланш». Сериал.
17.30 «Новости культуры».
17.40 «Сверхнаука». «Технологические нарковойны».
18.05 «XX век. Избранное». «Игорь Ильинский. Жизнь артиста».
18.55 «Вечерняя сказка».
19.05 «Ох, уж эти детки». Мультсериал.
19.30 «Новости культуры».
19.50 «И огонь, и пламя». Сериал.
20.45 «После новостей...».
21.05 «Никитинские вечера».
21.30 Мелодрама **«НА ПОРОГЕ ЖИЗНИ»**.
23.00 «Новости культуры».

05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
05.20, 06.35, 07.30 Криминал.
05.30, 06.50 Большие деньги.
05.40, 07.20 Впрок.
05.50, 06.25, 07.40 Карданный вал.
07.50 Сериал «Граф Монте-Кристо».
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал «Трое».
10.25 Криминал.
11.00 Сегодня.
11.30 Сериал «Вечный зов».
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.45 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.35 Криминал.
15.50 Сериал «Ее звали Никита».
17.00 Геннадий Хазанов. «Жил был я...».
18.00 Сегодня.
18.35 Криминал.
19.05 Сериал «Граф Монте-Кристо».
20.15 Совершенно секретно.
21.00 Сегодня.
21.50 Сериал «Трое».
23.00 Криминал.
23.20 Сериал «Неприкасаемые».

05.00 День за днем.
05.45 Дорожный патруль.
06.00 День за днем.
08.00 Новости.
08.20 Тушите свет.
08.35 Фильм **«ЗАКРОЙЩИК ИЗ ТОРЖКА»**.
09.50 Телемагазин в Минске.
10.15 Сериал «Экстренный вызов».
11.15 День за днем.
13.00 Сериал «Полицейские во времени».
14.00 «Сегодня».
14.30 Сериал «Легенда о Вильгельме Телле».
15.40 Телемагазин в Минске.
16.20 Сериал «Третья планета от Солнца».
16.50 Сериал «Возвращение Шерлока Холмса».
18.00 «Сегодня».
18.35 Сериал «Экстренный вызов».
19.45 Дорожный патруль.
20.00 «Сегодня».
20.40 Тушите свет.
20.50 Сериал «Полицейские во времени».
22.00 «Сегодня».
22.40 Дорожный патруль.
22.55 Сериал «Lexx-III».
23.50 Дорожный патруль.

СТВ

06.00 «Симба-футболист». Мультсериал.
06.30 «Приключения полевого мышонка». Мультсериал.
07.00 Автопанорама.
07.20 Музыка на СТВ.
07.45 «Случайный свидетель».
08.30 Новости СНГ.
08.45 Триллер **«НЕГДЕ СПРЯТАТЬСЯ»**.
10.15 «Виртуальный мир».
10.45 «Перекресток».
11.05 Триллер **«СОЛНЦЕ В ЗЕНИТЕ»**.
13.30 Новости СТВ.
13.45 «Пляж». Сериал.
14.45 «День рождения Буржуя». Сериал.
16.00 «Дьяволик». Мультсериал.
16.30 «Приключения полевого мышонка». Мультсериал.
17.00 «Дракоша и компания». Сериал.
17.30 Новости СТВ.
17.45 «Виртуальный мир».
18.00 «Раузан». Теленовелла.
19.00 «Случайный свидетель».
19.30 Новости СТВ.
19.45 Минск на перекрестке столетий.
20.00 «Мэш». Сериал.
20.30 «Тема дня».
20.45 «Вечарніца».
21.00 «День рождения Буржуя». Сериал.
22.10 Детектив **«СВИДАНИЕ СО СМЕРТЬЮ»**.
00.15 Автопанорама.
00.30 Триллер **«СОЛНЦЕ В ЗЕНИТЕ»**.
02.40 Развлекательная программа «Синие страницы».

СРЕДА • 25 ИЮЛЯ

06.30 «Утро» на «Славянском базаре в Витебске».
07.00 Новости.
07.10 «Утро» на «Славянском базаре в Витебске».
08.00 «Морская полиция». Сериал.
08.45 Письменный экзамен по белорусскому (русскому) языку и литературе в высшие учебные заведения.
09.00 Новости.
09.10 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
09.35 Існасць.
10.05 Док.сериал «Города мира». Фильм «Бангкок» (США).
10.35 «Великие женщины века». Грэйс Келли (США-Англия).
11.00 Новости.
11.15 Худ. фильм **«ПЛЮМБУМ, ИЛИ ОПАСНАЯ ИГРА»**.
12.45 Фильмы братьев Люмьер.
13.00 Новости.
13.15 Худ. фильм **«ТРЕВОЖНОЕ ВОСКРЕСЕНЬЕ»**.
14.40 Док. сериал «Сокровища мировой культуры».
15.00 Новости.
15.10 «Сказки отца Кастора». Мультсериал.
15.20 «Все на орбиту!» Познавательный сериал для детей.
15.35 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
16.00 Мультфильм.
16.10 Приключенческий сериал «Кавингтон Кросс».
17.05 «Морская полиция». Сериал.
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 Час профессионала.
19.00 «Славянский базар в Витебске-2001». Торжественный концерт, посвященный дружбе братских народов Беларуси, России, Украины.
21.00 Панорама.
21.30 Футбол. Лига чемпионов. Квалификационный раунд. «Славия» (Мозырь) - «Интер» (Братислава).
23.00 «Славянский базар в Витебске-2001». «Сегодня в нашем доме праздник». Гала-концерт мастеров искусств Беларуси.

08.00 Новости.
08.15 «Воздушные замки». Сериал.
09.15 «Противостояние». Сериал.
10.15 «Пока все дома».
10.50 «Библиомания».
11.00 Новости.
15.00 «Премьера». «Большая стирка».
16.00 «Собачье дело». Сериал.
17.00 Новости.
17.20 «Человек и закон».
17.50 «Воздушные замки». Сериал.
18.50 «Противостояние». Сериал.
20.00 «Время».
20.40 Комедия **«БОЛЬШОЙ БИЗНЕС»**.
22.30 Новости.
22.50 «Русский экстрим».
23.20 Криминально-психологическая драма **«КАК БУМЕРАНГ»**.

08.00 «Вести».
08.15 «Два рояля».
09.00 «Моя семья».
10.00 «Вести».
10.30 «Санта-Барбара». Сериал.
16.00 «Вести».
16.30 «Опаленный берег». Сериал.
18.00 Каникулы с «Аншлагом».
19.00 «Вести».
19.30 «Вести-Москва».
19.50 Остросюжетный приключенческий фильм **«СТАМБУЛЬСКИЙ ТРАНЗИТ»**.
21.35 Чемпионат мира по водным видам спорта.
22.00 «Вести + Подробности».
22.30 «Вести-Москва».
22.40 X Международный фестиваль искусств «Славянский базар» в Витебске.
00.35 Чемпионат мира по водным видам спорта.

07.05 «Новости культуры».
07.20 «После новостей...».
07.40 Авантюрная комедия **«КУКЛА С МИЛЛИОНАМИ»**.
08.45 Мультфильмы.
09.10 «Сверхнаука».
09.40 «Зарубежное документальное кино». «Тайный остров».
10.40 «Бланш». Сериал.
11.30 «Новости культуры».
11.40 Фильм-притча **«ЖЕНЩИНА И ЧЕТВЕРО ЕЕ МУЖЧИН»**.
13.05 И.-С.Бах - Ривилис. Чакона.
13.30 «Новости культуры».
13.45 Мультфильмы.
14.35 В.Шукшин. «Микроскоп». Исполняет - М.Ульянов.
15.00 Новости.
15.10 Мелодраматический сериал «Энн из поместья «Зеленые крыши».
15.35 «Архангельские новеллы». Мультфильм.
15.50 «Ноу-хау». Тележурнал.
16.05 «Штрихи к портрету художника». Андрей Красулин.
16.30 «Все суры Корана».
16.40 «Бланш». Сериал.
17.30 «Новости культуры».
17.40 А.Глазунов. Концерт для скрипки с оркестром.
18.05 «Золотой пьедестал».
18.30 «Магия кино».
18.45 «Кое-что..., или Тбилисский «Театральный подвал».
19.10 «Вечерняя сказка».
19.15 «Ох, уж эти детки». Мультсериал.
19.30 «Новости культуры».
19.50 «И огонь, и пламя». Сериал.
20.45 «После новостей...».
21.05 «Обсерватория».
21.50 «Черная» комедия **«ГЕНРИ ФУЛ»**.
23.00 «Новости культуры».

05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
05.20, 06.35, 07.30 Криминал.
05.30, 06.50 Большие деньги.
05.40, 07.20 Впрок.
05.50, 06.25, 07.40 Карданный вал.
07.50 Сериал «Граф Монте-Кристо».
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал «Трое».
10.30 «Среда».
11.00 Сегодня.
11.25 Сериал «Вечный зов».
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.45 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.35 Криминал.
15.50 Сериал «Ее звали Никита».
17.00 Геннадий Хазанов. «Жил был я...».
18.00 Сегодня.
18.35 Криминал.
19.05 Сериал «Граф Монте-Кристо».
20.15 «Растительная жизнь».
21.00 Сегодня.
21.50 Сериал «Трое».
23.00 Криминал.
23.20 Сериал «Неприкасаемые».

05.00 День за днем.
05.45 Дорожный патруль.
06.00 День за днем.
08.00 Новости.
08.20 Тушите свет.
08.35 Фильм **«ТРИНАДЦАТЬ»**.
10.15 Сериал «Экстренный вызов».
11.15 День за днем.
13.00 Сериал «Полицейские во времени».
14.00 «Сегодня».
14.30 Сериал «Легенда о Вильгельме Телле».
15.40 Телемагазин в Минске.
16.20 Сериал «Третья планета от Солнца».
16.50 Сериал «Возвращение Шерлока Холмса».
18.00 «Сегодня».
18.35 Сериал «Экстренный вызов».
19.45 Дорожный патруль.
20.00 «Сегодня».
20.40 Тушите свет.
20.50 Сериал «Полицейские во времени».
22.00 «Сегодня».
22.40 Дорожный патруль.
22.55 Владимир Высоцкий. «Гул затих, я вышел на подмостки...».
23.55 Дорожный патруль.

СТВ

06.00 «Симба-футболист». Мультсериал.
06.30 «Приключения полевого мышонка». Мультсериал.
07.00 «Симпсоны». Мультсериал.
07.30 Музыка на СТВ.
07.45 «Случайный свидетель».
08.30 Новости СНГ.
08.45 Фильм **«ГОРА ГРИЗЛИ»**.
10.35 «Виртуальный мир».
10.45 Информационно-познавательная программа «Европа сегодня».
11.05 Комедия **«ЗАВЕРНИТЕ МНЕ НОРКУ»**.
12.50 Клуб «Белый попугай».
13.30 Новости СТВ.
13.45 «Пляж». Сериал.
14.45 «День рождения Буржуя». Сериал.
16.00 «Дьяволик». Мультсериал.
16.30 «Приключения полевого мышонка». Мультсериал.
17.00 «Дракоша и компания». Сериал.
17.30 Новости СТВ.
17.45 «Виртуальный мир».
18.00 «Раузан». Теленовелла.
19.00 «Случайный свидетель».
19.30 Новости «СТВ-24 часа».
19.45 Минск на перекрестке столетий.
20.00 «Мэш». Сериал.
20.30 Новости «СТВ-24 часа».
20.45 «Вечарніца».
21.00 «День рождения Буржуя». Сериал.
22.10 Триллер **«ЛИХОРАДКА»**.
00.15 Новости СНГ.
00.30 Комедия **«ЗАВЕРНИТЕ МНЕ НОРКУ»**.

ЧЕТВЕРГ

06.30 «Утро» на «Славянском базаре в Витебске».
07.00 Новости.
07.10 «Утро» на «Славянском базаре в Витебске».
08.05 «Морская полиция». Сериал (Австралия).
09.00 Новости.
09.10 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
09.40 Мультиклуб.
10.05 Док. сериал «Города мира». Фильм «Дакар» (США).
10.35 «Великие женщины века». Софи Лорен (США-Англия).
11.00 Новости.
11.15 «Человек моря». Сериал (Аргентина).
12.00 Большой завтрак.
12.30 Телевизионный Дом кино.
13.00 Новости.
13.10 Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона в худ. фильме **«СОБАКА БАСКЕРВИЛЕЙ»** («Ленфильм»). 1-я серия.
14.25 Док. сериал «Сокровища мировой культуры».
15.00 Новости.
15.10 «Сказки отца Кастора». Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.20 «Все на орбиту!» Познавательный сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.35 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
16.00 Мультфильм.
16.10 Приключенческий сериал «Кавингтон Кросс» (Великобритания-США).
17.05 «Морская полиция». Сериал (Австралия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 «Москва-Минск».
18.55 «Человек моря». Сериал (Аргентина).
19.50 Дневник X Международного фестиваля искусств «Славянский базар в Витебске-2001».
20.10 Колыбельная.
20.30 Панорама. Информационный канал.
21.00 Торжественное закрытие X Международного фестиваля искусств «Славянский базар в Витебске-2001».
00.30 Спорт-курьер.
00.40 Новости.

08.00 Новости.
08.15 «Воздушные замки». Сериал.
09.15 «Противостояние». Сериал.
10.20 «Человек и закон».
10.50 «Библиомания».
11.00 Новости.
15.00 «Премьера». «Большая стирка».
16.00 «Собачье дело». Сериал.
17.00 Новости.
17.20 «Сами с усами».
17.50 «Земля любви». Сериал.
18.50 «Противостояние». Сериал.
20.00 «Время».
20.40 **«16-Й ОТДЕЛ»**. Худ. фильм.
21.35 «Независимое расследование».
22.30 Новости.
22.50 «Жажда смерти III».
00.25 «Реальная музыка».

08.00 «Вести».
08.15 «Два рояля».
09.00 «Моя семья».
10.00 «Вести».
10.30 «Санта-Барбара». Сериал.
16.00 «Вести».
16.30 «Опаленный берег». Сериал.
18.00 Каникулы с «Аншлагом».
19.00 «Вести».
19.30 «Вести-Москва».
19.50 «Вечерний сеанс». Боевик **«ВЗРЫВ»**.
21.40 Чемпионат мира по водным видам спорта.
22.00 «Вести + Подробности».
22.30 «Вести-Москва».
22.40 X Международный фестиваль искусств «Славянский базар» в Витебске.
00.05 Дневник X Международного фестиваля искусств «Славянский базар».
00.15 Чемпионат мира по водным видам спорта.
01.15 «Горячая десятка».
02.10 Прогноз погоды.

07.00 Программа передач.
07.05 «Новости культуры».
07.20 «После новостей...».
07.40 Музыкальная комедия **«ВОЛГА-ВОЛГА»**.
09.20 «Культура вне границ». Посольство Венгрии.
09.50 «Зарубежное документальное кино».
10.35 Мелодраматический сериал «Вихрь цветов».
11.30 «Новости культуры».

26 ИЮЛЯ

11.40 Семейная мелодрама **«ЦВЕТЕНИЕ НЕСЕЯНОЙ РЖИ»**.
13.10 «Приключения барона Мюнхгаузена». Мультфильм.
13.30 «Новости культуры».
13.45 «Приключения волшебного глобуса, или Проделки ведьмы». Мультфильм.
15.00 Новости.
15.10 «Кино - детям». «Энн из поместья «Зеленые крыши» (Канада, 1985). Сериал.
15.35 «Кентервильское привидение». Мультфильм.
15.55 Бернард Шоу. «Смуглая леди сонетов». Телеспектакль.
16.35 Сериал «Вихрь цветов».
17.30 «Новости культуры».
17.40 «Несущий свет», «Возвращение». Док. фильмы.
18.30 «Время музыки». Тележурнал.
18.55 «Осенние портреты».
19.20 «Вечерняя сказка».
19.30 «Новости культуры».
19.50 «И огонь, и пламя» (Франция - Германия, 1993). Сериал.
20.45 «После новостей...».
21.05 «Джазофрения».
21.55 **«ГЕНРИ ФУЛ»**. Худ. фильм. 2-я серия.
23.20 Программа передач.

05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
05.20, 06.35, 07.30 Криминал.
05.30, 06.50 Большие деньги.
05.40, 07.20 Впрок.
05.50, 06.25, 07.40 Карданный вал.
07.50 Сериал «Граф Монте-Кристо».
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал «Трое».
10.30 Квартирный вопрос.
11.00 Сегодня.
11.30 Сериал «Вечный зов».
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.45 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.35 Криминал.
15.50 Сериал «Ее звали Никита».
16.55 Геннадий Хазанов. «Жил-был я...».
18.00 Сегодня.
18.35 Криминал.
19.05 Сериал «Граф Монте-Кристо».
20.15 Очная ставка.
21.00 Сегодня.
21.50 Сериал «Трое».
23.00 Криминал.
23.20 Сериал «Неприкасаемые».

14.00 «Сегодня».
14.30 Сериал «Легенда о Вильгельме Телле».
16.20 Сериал «Третья планета от Солнца».
16.50 Сериал «Возвращение Шерлока Холмса».
18.00 «Сегодня».
18.35 Сериал «Экстренный вызов».
19.45 Дорожный патруль.
20.00 «Сегодня».
20.40 Тушите свет.
20.50 Сериал «Полицейские во времени».
22.00 «Сегодня».
22.40 Дорожный патруль.
22.55 Фильм **«УБИЙСТВЕННЫЙ РЕЙС»**.
00.35 Дорожный патруль.

06.00 «Симба-футболист». Мультсериал.
06.30 «Кот по имени Ик». Мультсериал.
07.00 «Симпсоны». Мультсериал.
07.30 Автопанорама.
07.45 «Случайный свидетель».
08.30 Новости СНГ.
08.45 Триллер **«ЛИХОРАДКА»**.
10.35 «Виртуальный мир».
10.45 «Дискавери» на СТВ.
11.05 Мелодрама **«РАДИ ЛЮБВИ»**.
13.30 Новости СТВ.
13.45 «Пляж». Сериал.
14.45 «День рождения Буржуя». Сериал.
16.00 «Дьяволик». Мультсериал.
16.30 «Кот по имени Ик». Мультсериал.
17.00 «Дракоша и компания». Сериал.
17.30 Новости СТВ.
17.45 «Виртуальный мир».
18.00 «Раузан». Теленовелла.
19.00 Автопанорама.
19.15 «Экзотика».
19.30 Новости «СТВ-24 часа».
19.45 Минск на перекрестке столетий.
20.00 «Мэш». Сериал.
20.30 Новости «СТВ-24 часа».
20.45 «Вечарніца».
21.00 «День рождения Буржуя». Сериал.
22.10 Фильм-фантасмагория **«ДОМ ПОД ЗВЕЗДНЫМ НЕБОМ»**.
00.40 Новости СНГ.
00.55 Мелодрама **«РАДИ ЛЮБВИ»**.

ПЯТНИЦА • 27 ИЮЛЯ

06.30 «Утро» на «Славянском базаре в Витебске».
07.00 Новости.
07.10 «Утро» на «Славянском базаре в Витебске».
08.05 «Морская полиция». Сериал (Австралия).
09.00 Новости.
09.10 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
09.35 Час профессионала.
10.05 Док. сериал «Города мира». Фильм «Иерусалим» (США).
10.35 «Великие женщины века». Фильм «Лорен Бекол» (США-Англия).
11.00 Новости.
11.15 «Человек моря». Сериал (Аргентина).
12.00 «Славянскому базару в Витебске - 10 лет». Избранное.
13.00 Новости.
13.10 **«СОБАКА БАСКЕРВИЛЕЙ»**. Худ. фильм. 2-я серия.
14.25 Док.сериал «Сокровища мировой культуры» (Германия).
15.00 Новости.
15.10 «Сказки отца Кастора». Мультсериал.
15.20 «Все на орбиту!» Познавательный сериал для детей.
15.35 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
16.00 Мультфильм.
16.10 Приключенческий сериал «Кавингтон Кросс» (Великобритания-США).
17.05 «Морская полиция». Сериал (Австралия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.35 Мир и мы.
19.00 Худ. фильм **«РЕЙНДЖЕР ИЗ АТОМНОЙ ЗОНЫ»** («Беларусьфильм»).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
22.00 «Человек моря». Сериал (Аргентина).
22.45 Спорт-курьер.
22.55 «Встреча в Троицком» с Александром Домарацким.
23.20 Новости.

08.00 Новости.
08.15 «Земля любви». Сериал.
09.15 «Противостояние». Сериал.
10.15 «Ералаш».
10.25 «Сами с усами».
10.50 «Библиомания».
11.00 Новости.
15.50 «Ералаш».
16.00 «Собачье дело». Сериал.
17.00 Новости.
17.20 «С легким паром!».
17.50 Мелодраматический сериал «Земля любви».
18.50 «Поле чудес».
20.00 «Время».
20.40 Триллер **«МОРЕ ЛЮБВИ»**.
22.45 Новости.
23.05 Героико-приключенческий фильм **«ТЕЛОХРАНИТЕЛЬ»**.

08.00 «Вести».
08.15 «Два рояля».
09.00 «Моя семья».
10.00 «Вести».
10.30 «Санта-Барбара». Сериал.
16.00 «Вести».
16.30 «Опаленный берег». Сериал.
18.00 Каникулы с «Аншлагом».
19.00 «Вести».
19.30 «Вести-Москва».
19.50 Политический детектив **«ТЕЛОХРАНИТЕЛЬ»**.
21.45 Боевик «Золото партии».
23.35 Х Международный фестиваль искусств «Славянский базар» в Витебске.
01.00 Дневник Х Международного фестиваля искусств «Славянский базар».
01.10 Чемпионат мира по водным видам спорта.
02.10 Прогноз погоды.

07.05 «Новости культуры».
07.20 «После новостей...».
07.40 «Маугли». Мультфильм.
09.25 «Зарубежное документальное кино».
10.40 «Вихрь цветов» (Франция). Сериал.
11.30 «Новости культуры».
11.40 «Марису Лиепе посвящается...».
13.05 «Души моей тревога...».
13.30 «Новости культуры».
13.45 «Конек-горбунок». Мультфильм.
15.00 Новости.
15.10 «Кино - детям». «Энн из поместья «Зеленые крыши» (Канада, 1985). Сериал.
15.35 «Желтый слон», «Куда идет слоненок». Мультфильмы.
15.50 «Мой Эрмитаж».
16.15 «Сенсация! Сенсация? Сенсация...».
16.40 «Вихрь цветов». Сериал.
17.30 «Новости культуры».
17.40 «Неизвестные войны». «38-я параллель». Док. фильм.
18.35 «Царская ложа».
19.15 «Вечерняя сказка».
19.25 «Переменка». Мультсериал.
19.30 «Новости культуры».
19.50 «И огонь, и пламя». Сериал.
20.40 «После новостей...».
21.05 «Смехоностальгия».
21.30 Короткометражные художественные фильмы.
23.00 «Новости культуры».

05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
05.20, 06.35, 07.30 Криминал.
05.30, 06.50 Большие деньги.
05.40, 07.20 Впрок.
05.50, 06.25, 07.40 Карданный вал.
07.50 Сериал «Граф Монте-Кристо».
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал «Трое».
10.25 Путешествия натуралиста.
11.00 Сегодня.
11.25 Сериал «Вечный зов».
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.45 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.30 «Улица Сезам».
15.55 Сериал «Ее звали Никита».
17.00 Геннадий Хазанов. «Жил-был я...».
18.00 Сегодня.
18.35 Криминал.
19.05 Криминальный фильм **«СУВЕНИР ДЛЯ ПРОКУРОРА»**.
21.00 Сегодня.
21.50 «Женский взгляд».
22.35 Фильм ужасов **«ДОМ-2»**.

05.00 День за днем.
05.45 Дорожный патруль.
06.00 День за днем.
08.00 Новости.
08.20 Тушите свет.
08.35 Фильм **«БЕЛЕЕТ ПАРУС ОДИНОКИЙ»**.
10.15 Сериал «Экстренный вызов».
11.15 День за днем.
13.00 Сериал «Полицейские во времени».
14.00 «Сегодня».
14.30 «Я знаю все!».
15.40 Телемагазин в Минске.
16.20 Сериал «Третья планета от Солнца».
16.50 Сериал «Возвращение Шерлока Холмса».
18.00 «Сегодня».
18.40 Сериал «Экстренный вызов».
19.45 Дорожный патруль.
20.00 «Сегодня».
20.40 Ток-шоу «Я сама».
21.40 Дорожный патруль.
22.00 «Сегодня».
22.40 Триллер **«СООБЩНИКИ»**.
00.25 Дорожный патруль.

06.00 «Симба-футболист». Мультсериал.
06.30 «Кот по имени Ик». Мультсериал.
07.00 «Симпсоны». Мультсериал.
07.30 «Музыка на СТВ.
07.45 «Случайный свидетель».
08.05 «Свет и тень».
08.30 Новости СНГ.
08.45 Комедия **«ПОСУДОМОЙКИ ЭКСТРАКЛАССА»**.
10.35 «Виртуальный мир».
10.45 «Дискавери» на СТВ.
11.05 Комедия **«БЕДНАЯ ПРИНЦЕССА»**.
13.30 Новости СТВ.
13.45 «Пляж». Сериал.
14.45 «День рождения Буржуя». Сериал.
16.00 «Дьяволик». Мультсериал.
16.30 «Кот по имени Ик». Мультсериал.
17.00 «Дракоша и компания». Сериал.
17.30 Новости СТВ.
17.45 «По направлению». Музыкально-развлекательная программа.
18.00 «Раузан». Теленовелла.
19.00 «Случайный свидетель».
19.30 Новости «СТВ-24 часа».
19.45 Минск на перекрестке столетий.
20.00 «Мэш». Сериал.
20.30 Информационно-аналитическая программа «Тема дня».
20.45 «Вечарніца».
21.00 Боевик **«ПОСЛЕДНИЙ НОКДАУН»**.
23.05 «Виртуальный мир».
23.20 Комедия **«БЕДНАЯ ПРИНЦЕССА»**.
01.15 «По направлению». Музыкально-развлекательная программа.
01.30 Новости СНГ.
01.45 Развлекательная программа «Синие страницы».

СУББОТА • 28 ИЮЛЯ

07.00 Новости.
07.10 Існасць. Духовная программа.
07.40 Док. фильм цикла «Эврика! Я ошибался» (Международный Французский Канал).
08.30 Здоровье. Тележурнал.
09.00 Новости.
09.10 «Покахонтос». Мультсериал (Международный Французский Канал).
09.35 Премьер-парад.
10.05 «Все нормально, мама!» Развлекательная программа.
10.35 Сад мечты. Передача для дачников.
11.00 Мультиклуб.
11.30 Развлекательный сериал «Возможно, они сошли с ума» (Великобритания- Австралия).
11.55 «Ваше лото».
12.35 Волшебная шкатулка «Союзмультфильма». «Синяя птица».
13.25 Сериал по выходным. «25 градусов на Юг» (Международный Французский Канал).
14.15 Территория закона.
14.30 Столица. Информационно-аналитическая программа.
15.00 Новости.
15.15 М.Ладынина и В.Дружников в музыкальной истории **«СКАЗАНИЕ О ЗЕМЛЕ СИБИРСКОЙ»** («Мосфильм»).
17.00 КВН. Шоу капитанов.
18.25 Из достоверных источников.
19.00 Новости.
19.20 Детективный сериал «Нестор Бурма» (Франция).
21.00 Панорама.
21.50 Спорт-курьер.
22.05 А.Мартинас в романтической мелодраме **«ГОРНИЧНАЯ С «ТИТАНИКА»** (Франция-Испания).
23.40 Футбол. Чемпионат Беларуси. БАТЭ (Борисов) - «Гомель». 2-й тайм.
00.30 Видимо-невидимо.

07.40 «Слово пастыря». Митрополит Кирилл.
08.00 «Последний фильм Кусто». «В зазеркалье Байкала».
08.50 «Библиомания».
09.00 Новости.
09.10 «Смак».
09.30 «Смехопанорама».
10.05 Социальная мелодрама **«ЕЩЕ НЕ ВЕЧЕР»**.
11.45 «Ералаш».
11.55 «Здоровье».
12.35 «В мире животных».
13.15 «С легким паром!».
13.45 «История одного шедевра. Русский музей».
14.00 Новости.
14.10 «Девушки с характером». Сериал.
15.05 «Дисней-клуб». «Все о Микки Маусе».
15.35 «Паранджа для Гюльчатай». Спецрепортаж.
15.55 Футбол. Чемпионат России. «Локомотив» - «Динамо». Прямая трансляция.
18.00 **«УБИЙСТВО В ДОМЕ ВИКАРИЯ»**. Худ. фильм. (Из телесериала о Мисс Марпл).
20.00 «Время».
20.40 Комедия **«ТРОЕ МУЖЧИН И МАЛЕНЬКАЯ ЛЕДИ»**.
22.40 «Песня года».
00.05 Боевик **«ПРИНЕСИТЕ МНЕ ГОЛОВУ АЛЬФРЕДО ГАРСИА»**.

07.45 «Телепузики».
08.10 «Золотой ключ».
08.30 Мелодрама **«МОЙ ЛЮБИМЫЙ КЛОУН»**.
09.50 «Доброе утро, страна!».
10.40 «Сто к одному». Телеигра.
11.25 «Сам себе режиссер».
12.00 «Затерянный мир». Сериал. «Холодные как камень».
13.00 «Вести».
13.20 Мелодрама **«ЕЩЕ РАЗ ПРО ЛЮБОВЬ»**.
15.00 «Я вас люблю, я думаю о вас...» Оскар Фельцман.
17.00 «Моя семья». «Мужчина на содержании».
17.55 «Аншлаг».
19.00 «Вести».
19.35 Криминальная комедия **«ДЕВЯТЬ ЯРДОВ»**.
21.35 Закрытие Х-го Международного фестиваля искусств «Славянский базар в Витебске».
23.25 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1». Гран-при Германии. Квалификация. Трансляция из Хоккенхайма.
00.35 Чемпионат мира по водным видам спорта.
01.35 Прогноз погоды.

09.00 Программа передач.
09.05 «Аистенок». Тележурнал для детей.
09.30 «Мой цирк».
09.55 «Странствия музыканта».
10.15 Киноповесть **«ВЫСОТА»**.
11.45 Серый волк энд Красная шапочка». Мультфильм.
12.30 «Зарубежное документальное кино».
13.30 «Новости культуры».
13.45 Историко-биографический кинороман **«НИЗАМИ»**.
14.50 «Сати Спивакова. Мои истории». Евгений Кисин.
15.15 «Лебеди непрявды». Мультфильм.
15.35 «Кузен Понс». Телеспектакль.
17.30 «Сферы». Международное обозрение.
18.10 «С потолка».
18.35 «Вечерняя сказка».
18.55 Киноповесть **«ТАКИЕ ВЫСОКИЕ ГОРЫ»**.
20.20 «Особенности актерской рыбалки».
21.00 «Новости культуры».
21.20 «Личные воспоминания о большой жизни».
21.25 «Блеф-клуб».
22.05 Драма **«ОТАРОВА ВДОВА»**.
23.20 Программа передач.

07.00 Сегодня.
07.20 Сериал «Новые приключения Супермена».
08.20 «Полундра».
09.00 Сегодня.
09.15 Криминал.
09.45 «Растительная жизнь».
10.20 Квартирный вопрос.
11.00 Сегодня.
11.25 Фильм-спектакль «Женитьба Фигаро».
15.00 Сегодня.
15.30 Дог-шоу «Я и моя собака».
16.15 «Один день».
16.55 Сериал «Иллюзия убийства».
18.00 Сегодня.
18.40 Криминальный фильм **«ПУТЬ КАРЛИТО»**.
21.40 Сериал «Курортный роман».
23.10 Сериал «Голод».

06.30 Дорожный патруль.
06.45 Фильм **«ДОКТОР КАЛЮЖНЫЙ»**.
08.20 Телемагазин в Минске.
08.55 «Я знаю все!».
09.55 «Наши любимые животные».
10.35 Сериал «Экстренный вызов».
11.35 Фильм **«СУДЬБА БАРАБАНЩИКА»**.
13.20 Телемагазин в Минске.
13.35 Дорожный патруль.
14.00 «Сегодня».
14.30 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
15.05 Телемагазин в Минске.
15.15 Скандалы.
15.50 «В нашу гавань заходили корабли».
16.45 Сериал «Агент национальной безопасности».
18.00 «Сегодня».
18.45 Сериал «Агент национальной безопасности».
20.00 Фильм **«ДОРОГОЙ МОЙ ЧЕЛОВЕК»**.
22.05 Дорожный патруль.
22.20 Фильм **«КЛУБНОЕ ОБЩЕСТВО»**.
00.25 Дорожный патруль.

06.30 Музканал.
07.00 «Невероятный Халк». Мультсериал.
07.30 «Хитклиф». Мультсериал.
08.00 «Симпсоны». Мультсериал.
08.30 Автопанорама.
09.00 Боевик **«ПОСЛЕДНИЙ НОКДАУН»**.
11.30 «Не от мира сего». Док. фильм, 25-26 серии.
12.30 «Перекресток». Музыкально-развлекательная программа.
12.50 «Экзотика»
13.05 «Кто я...».
13.15 Триллер **«ВАРИАНТ «ЗОМБИ»**.
15.15 «Невероятный Халк». Мультсериал.
15.45 «Хитклиф». Мультсериал.
16.15 Музыка на СТВ.
16.25 Автопанорама.
16.45 «Здравствуйте, доктор».
17.15 Боевик **«ГРОМИЛА» В ГОНКОНГЕ»**.
19.30 «Час пик».
20.30 «Ее звали Никита». Сериал.
21.30 Фильм ужасов **«ДЕТИ КУКУРУЗЫ»**.
23.40 Мелодрама **«НА ВИЛЛЕ»**.
01.50 Ночной музканал.

ВОСКРЕСЕНЬЕ • 29 ИЮЛЯ

07.00 Детективный сериал «Нестор Бурма» (Франция).
08.35 «Агромир». Информационно-аналитическая программа.
09.00 Новости.
09.15 «Покахонтос». Мультсериал (Международный Французский Канал).
09.40 «Одиссея команды Кухто». Телеигра.
10.15 «Все нормально, мама!» Развлекательная программа.
10.50 Большой завтрак.
11.20 «Славянский базар в Витебске-2001». Международный конкурс детских коллективов.
12.15 Арсенал. Программа об армии.
12.40 Развлекательный сериал «Возможно, они сошли с ума» (Великобритания-Австралия).
13.35 Сериал по выходным. «25 градусов на Юг» (Международный Французский Канал).
14.25 «И другие официальные лица».
14.35 25-й кадр.
15.00 Новости.
15.10 «Встреча в Троицком» с Александром Домарацким.
15.40 Криминальное досье.
16.10 Ю.Соломин в худ. фильме **«БЕРЕГ ЕГО ЖИЗНИ»** (Одесская к/ст.) 1-3-я серии.
19.20 Теленавигатор.
19.40 Телебарометр. Прогноз погоды.
20.00 Резонанс.
20.50 Спорт-курьер.
21.05 Драма М.Формана **«РЭГТАЙМ»** (США-Великобритания).
23.35 Телевизионный Дом кино.

07.40 «Дисней-клуб». «Русалочка».
08.05 «Вкусные истории».
08.20 «Ускоренная помощь». Сериал.
08.50 «Библиомания».
09.00 Новости.
09.10 «Непутевые заметки».
09.30 «Пока все дома».
10.05 Героическая драма **«НЕЙТРАЛЬНЫЕ ВОДЫ»**.
12.05 «Утренняя почта».
12.35 «Клуб путешественников».
13.15 «Сокровища Кремля».
13.30 «Сами с усами».
14.00 Новости.
14.10 «Девушки с характером». Сериал.
15.05 «Дисней-клуб». «Черный плащ».
15.35 «Умницы и умники».
16.00 «Живая природа». «Жизнь в раю».
17.00 Новости.
17.20 «Семь футов под крылом». Спецрепортаж.
17.40 Лирическая комедия **«МОСКОВСКИЕ КАНИКУЛЫ»**.
19.25 Триллер **«НЕТ ВЫХОДА»**.
21.35 Новости.
22.00 «Тысячелетие». Сериал.
22.55 Мелодрама **«КРАСНАЯ ПУСТЫНЯ»**.

08.40 «ТВ Бинго шоу».
09.20 «Доброе утро, страна!».
09.50 «Аншлаг».
10.50 «Городок».
11.25 «Большой вопрос». Телеигра.
12.15 «И дольше века...». Наталья Бехтерева.
13.00 «Вести».
13.20 «Диалоги о животных».
14.00 «Вокруг света».
14.50 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1». Гран-при Германии.
17.00 Авантюрная комедия **«БЛЕФ»**.
19.00 «Вести».
19.35 Лирическая кинокомедия **«НЕ ХОЧУ ЖЕНИТЬСЯ!»**.
21.25 «Игорь Крутой. «Друзья и песни».
00.15 Чемпионат мира по водным видам спорта.
01.15 Прогноз погоды.

09.00 Программа передач.
09.05 Фильм-сказка **«ПРИНЦЕССА НА ГОРОШИНЕ»**.
10.30 «Экспедиция «ЧИЖ».
11.00 «Машины времени». «Прибытие поезда».
11.25 «Бабушкины рецепты».
11.40 «Сказка сказок». Мультфильм.
12.05 «Графоман».
12.30 «Зарубежное документальное кино». «Человек за спиной Пикассо».
13.30 «Новости культуры».
13.45 **«НИЗАМИ»**. Художественный фильм. 2-я серия.
14.50 «Тем временем».
15.15 «Заячий хвостик», «Горшочек каши». Мультфильмы.
15.35 «Романтика романса». Оскар Фельцман.
16.00 Ток-шоу «Наобум».
16.25, 17.50 Рихард Вагнер. Опера «Лоэнгрин».
19.20 «Вечерняя сказка».
19.30 «Ох, уж эти детки». Мультсериал.
19.40 Рихард Вагнер. Опера «Лоэнгрин».
21.00 «Новости культуры».
21.20 «Личные воспоминания о большой жизни».
21.25 Мелодрама **«ОСЕННЯЯ СКАЗКА»**.
23.20 Программа передач.

07.00 Сегодня.
07.20 Сериал «Новые приключения Супермена».
08.20 «Женский взгляд».
09.00 Сегодня.
09.20 Фильм **«ОПАСНЫЕ ГАСТРОЛИ»**.
11.00 Сегодня.
11.25 Профессия - репортер.
11.55 Фильм **«РИО ЛОБО - ВОЛЧЬЯ РЕКА»**.
14.00 Намедни-84.
15.00 Сегодня.
15.30 Путешествия натуралиста.
16.10 Большие родители.
16.50 Сериал «Иллюзия убийства».
18.00 Сегодня.
18.40 Куклы.
18.55 Фильм **«СТРИПТИЗ»**.
21.20 Сериал «Курортный роман».
22.50 Сериал «Голод».

06.10 Дорожный патруль.
06.25 Фильм **«ДОРОГОЙ МОЙ ЧЕЛОВЕК»**.
08.20 Телемагазин в Минске.
09.05 «Все в сад!».
09.30 «Сеть».
10.00 Телемагазин в Минске.
10.15 Дорожный патруль.
10.35 Фильм **«ТРИ ТОПОЛЯ НА ПЛЮЩИХЕ»**.
12.10 «Шоу Бенни Хилла».
13.05 «Мое кино».
14.00 «Сегодня».
14.30 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
15.05 «Вы - очевидец».
15.50 Катастрофы недели.
16.50 Сериал «Агент национальной безопасности».
18.00 «Сегодня».
18.45 Сериал «Агент национальной безопасности».
20.00 Дорожный патруль.
20.20 Фильм ужасов **«КОШМАР НА УЛИЦЕ ВЯЗОВ-3»**.
22.15 Кино без границ. **«ПОСЛЕДНЯЯ ПЕСНЬ МИФУНЭ»**.

06.30 Музканал.
07.00 «Невероятный Халк». Мультсериал.
07.30 «Хитклиф». Мультсериал.
08.00 «Час пик».
09.00 Боевик **«ГРОМИЛА» В ГОНКОНГЕ»**.
11.30 «Ее звали Никита». Сериал.
12.30 Музыка на СТВ.
12.45 «Здравствуйте, доктор».
13.15 Лирическая история **«КОТЕНОК»**.
15.15 «Невероятный Халк». Мультсериал.
15.45 «Хитклиф». Мультсериал.
16.15 «Кирова, 17».
16.30 Киноафиша Минска.
16.45 Клуб «Белый попугай».
17.15 Боевик **«МЕСТЬ ЯСТРЕБА»**.
19.30 Информационная программа «168 часов Минска».
20.30 «Секретные материалы». Сериал.
21.30 Боевик **«КРОВАВЫЙ СПОРТ-3»**.
23.35 Комедия **«КРАСОТА ВЕНЕРЫ»**.
01.50 Ночной музканал.

Они зачищали Родину

Зачистка чеченских сел российскими военными считается проведенной «нормально», если она становится трагедией для чеченцев

1 июля на окраине Серноводска подорвался УАЗ с военными, 2 июля в Ассиновской – БТР. Общее число погибших – 11 человек, виновные не найдены. Ответным шагом была широкомасштабная карательная акция против мирного населения. Ее выполняли прибывшие из Ханкалы войска, сразу же убравшиеся обратно. Расквартированных в селах военных использовать не стали, у них уже установились более или менее нормальные отношения с населением – в работе с людьми это недопустимо.

Фота IREX/ProMedia

Если бы после всего что было жители Ассиновской сохранили способность смеяться, они бы наверняка надорвались от хохота. Оказывается, школу в станице громили не федералы, а переодетые федералами бандиты. По крайней мере, уже в прошлую субботу такая версия была озвучена в одной из информационных телепрограмм. Получается, что Ассиновскую одновременно зачищали и федералы, и боевики, которые в упор не видели друг друга, а после акции спокойно разъехались – кто в Ханкалу, а кто на лесные базы.

Жаль только, что людям здесь еще долго будет не до смеха.

Курорт Серноводск

В советские времена здесь действительно была бальнеологическая здравница. Причем союзного значения. От нее остались лишь стоящие на холме заброшенные корпуса, глядящие выбитыми окнами на поле, где недавно устроили импровизированный концлагерь.

Рано утром 2 июля Серноводск оцепили войска. Село прочесывали методично, улицу за улицей. Мужчин от 14 до 60 забирали с собой, откупиться можно было за 500 рублей. Людей вывезли в поле, где продержали до поздней ночи.

Рассказывает Джамал, житель Серноводска.

«В поле нас было человек 800. Всем приказали сесть на корточки, задрать рубашки и полностью закрыть ими головы. Сидели так до вечера. Пошевелишься – удар ногой или прикладом. Дерзких и просто им несимпатичных пытали током. Подводят два электрода от машины и включают напряжение. За мной сидел парень, очень крепкий – такие им особенно не нравятся. Я вдруг услышал звук – словно загудел воздух. Так бывает, если с силой крутануть над головой куском шланга. Это он так кричал под током, никогда не слышал, чтобы люди так кричали. Потом человек 40 увезли в Ханкалу, ночью отпустили остальных. Я слышал, как два офицера ругались. Один кричал: это не наши функции!»

Сидящих в поле охраняли солдаты. Время от времени они давали очереди над головами женщин, собравшихся перед оцеплением. Жительница села рассказала, что один офицер сначала пустил очередь под ноги, а потом подошел и сказал: «Вы, бабы, только не расходитесь, стойте до последнего. А то не получите своих обратно – вмиг боевиками сделают».

Сейчас в Серноводск вернулись все зачищенные, кроме Апти Исигова и Зелимхана Умханова, 22 года и 28 лет. Мать Апти я видел в местной администрации: она просто молча сидела на стуле в коридоре, куда приходит каждое утро вот уже две недели. Обоих парней увезли на бэтээре, и вот деталь: вся задействованная в акции техника была с замазанными номерами.

Сейчас в поле под Серноводском пусто – до следующей зачистки. Только вытоптанная трава и оставленные кем-то клетчатые домашние тапочки, совсем новые.

Крестоносцы

Попутчица в Ассиновскую была словоохотлива.

«Любите исторические фильмы? А я – очень. У нас было точно как про викингов или крестоносцев. По улице ползут бэтээры, за ними солдаты гонят мужчин, следом идут женщины и воют в голос».

Зачистка проходила так. Забирали мужчин (сумма выкупа опять равнялась 500 рублям или одному барану), забрасывали гранатами подвалы и чердаки «подозрительных» домов, грабили. Между делом расстреливали коров, лошадей и собак. Двух коров, принадлежавших одиноким старикам с центральной улицы, зарезали и выставили мясо на продажу – по 10 рублей за килограмм. Говорят, никто не купил.

Средняя школа. Разгромленные классы, кабинеты, разбросанные по полу учебники и тетради. Взорванный сейф, из которого похитили учительскую зарплату – около 60 тысяч рублей.

Сельская больница, недавно отремонтированная. Перевернутые койки, разбитые автоклавы, хрустящее под ногами стекло. Здесь работали с особым тщанием, наверное, искали наркотики. Больных частично выгнали, частично забрали – как 18-летнего Алхазура Абубакарова. Он страдает почечной недостаточностью и утром 3 июля лежал под капельницей.

«Они спросили, что у меня болит, я ответил – почки. У нас, говорят, хороший доктор, он тебя быстро вылечит. Вырвали из руки иголку и увезли в поле. Бьют по почкам прикладом и спрашивают: ну как, теперь лучше? Скажи, что все чечены – петухи, тогда отпустим. Потом кинули в яму, там в поле было несколько ям, человек по 50 в каждой. Сначала в одну хотели посадить, а когда узнали, что мне 18, швырнули в другую. Как вещи нас сортировали. Там до вечера стояли на коленях с рубашками на головах. Если хочешь по малой нужде, идешь в специальный боковой ров. Если по-большому, тогда нужно взять специальный длинный шест с белым флагом и размахивать не переставая. Перестал махать – стреляют. Человек сидит и машет, а они смеются».

Сайдахмед Хиназов носил на шее треугольный мусульманский амулет, защищающий от сглаза. Это не понравилось зачищающим, которые сначала проткнули амулет ножом, а потом решили обратить Сайдахмеда в свою веру. Для этого ему на спине вырезали ножом несколько свастик (я насчитал четыре), а потом бросили в яму, где он провел четверо суток. Все это время его избивали и пытали – например, прижигали ступни раскаленной ложкой.

Теперь Сайдахмед не встает с постели, мы с соседом сами подняли его и сняли рубашку – своим телом он практически не владеет. До зачистки Сайдахмет работал в больнице. И, по злой иронии судьбы, дезинфектором. В этой же самой больнице «крестоносцем» (так невесело пошутил один из сельчан) сделали и истопника.

– Так не поступали даже фашисты, – говорит жительница Ассиновской Алпи Коцоева. – Бог видит все и эту страну непременно накажет. В войну чеченцы вместе со всеми защищали родину, что же теперь родина делает с чеченцами? Недавно передали, что разбился российский военный самолет, и совсем маленький мальчик сказал: «Аллах сделал так, что русские уже горят в воздухе!» Услышать такое раньше было немыслимо.

В первую войну дочь Алпи Коцоевой была убита выстрелом снайпера.

В Ассиновской живут не только чеченцы. Когда солдаты забирали Андрея, его мать, Людмила Самохвалова, пыталась преградить им дорогу. Сын, к счастью, вернулся, но на следующее утро пришла другая бригада чистильщиков. Семья живет на 460 рублей – пенсию по инвалидности, которую получает сестра Людмилы. Поэтому добыча мародеров была мизерной – около 10 рублей из оставленного на столе кошелька.

– Если они террористы, – Людмила показала на стоящих рядом соседей-чеченцев, – то и мы бандиты, раз вместе живем.

Обезглавленная Чечня

12 июля в Серноводске и Ассиновской работала комиссия военных начальников во главе с комендантом Чечни генералом Третьяковым. В окружении автоматчиков начальники ходили по разгромленным школе и больнице. Суть их реплик сводилась к тому, что они не очень-то верят, что российские солдаты способны на подобное.

– Что же вы до сих пор тут не убрались? – недовольно спросил генерал.

– А это мы вас ждали, – дерзко ответила медсестра.

– Откуда знали, что приедем?

– Надеялись.

– Какие самонадеянные...

Начальники бегло осмотрели разгромленные палаты, ненадолго задержавшись перед свежевыкрашенной стеной в коридоре, на которой, наряду с нецензурщиной, значились стихи:

«Свободным чеченам –
багажный вагон
С горячим приветом
Якутский ОМОН»

Ознакомившись с поэтическим посланием, военные удалились. Персонал молча смотрел им вслед. Тихо матерился сторож.

Сразу после зачисток прошения об отставке подали несколько глав администраций, в том числе Серноводска – Ваха Арсамаков и Ассиновской – Назарбек Терхоев. Оба были предельно лаконичны.

В. Арсамаков: «В прошлом августе в селе обстреляли несколько домов – виновных и не искали. Не найдут и сейчас, но ведь должен же хоть кто-то защищать этот народ! Моя отставка не принята – так решило руководство».

Н. Терхоев: «Главное, чего я добился: российские власти публично признали, что совершено беззаконие. Только в Ассиновской я принял 400 заявлений с жалобами на произвол. Мою отставку не приняли. Еще бы: желающих на мое место найдется немного».

Местным главам не позавидуешь, им ведь нужно усидеть даже не на двух – на трех стульях – и при этом строить то, что называется мирной жизнью. Когда весной свои посты оставили главы Наурского и Шелковского районов (оба русские), первой пришла в голову наивная мысль: в районах большинство чеченцев, может, не сработались? Теперь в отставку рвутся чеченцы. И кто займет их места – надо полагать, тот самый якутский (или какой другой) ОМОН, который уж точно знает, как все.

Бахтияр АХМЕДХАНОВ
Ассиновская – Серноводск
Новая газета

РЭХА

Обиды полковника Макарова

В номере за 16 июля НАША СВАБОДА опубликовала материал «Защитите невинных мальчишек!» журналистки Татьяны Ревяко. Его содержание не новое для нашего читателя. Он посвящен трагической гибели на срочной службе в армии Александра Альферовича и полной драматизма жизни его матери, добивающейся объективного расследования обстоятельств убийства ее сына за два дня до демобилизации. Результаты медицинской экспертизы позволяют думать, что Александр погиб вследствие ранения пулей со смещенным центром тяжести (запрещенным для вооружения международными конвенциями). Матери убитого солдата не назначают пенсию в связи с потерей кормильца, а ее обращения к властям и конкретно на адрес А.Лукашенко получают формальный ответ. Многолетние странствия по кабинетам привели Марию Григорьевну Альферович к горькому выводу о безразличии армии и властей к судьбе погибших солдат. Материал завершало ее обращение к тем матерям, которым предстоит отдать своих детей на срочную службу: «Я призываю вас: спасайте своих детей от армии! Сегодня убит мой сын, мой кормилец, моя помощь и защита. Я, инвалид, брошена на произвол судьбы. Завтра то же может случиться и с вами. Армия и государство не станет на защиту вас и ваших детей. Прошу вас поднять голос в защиту невинных мальчишек, которых ожидают страшные пули в страшном концлагере, называемом армией». Возможно, многие родители, чьи дети вернулись со службы живыми и здоровыми, не разделят такую суровую оценку, но Мария Григорьевна говорить так и обвинять армию, власть и гаранта Конституционных прав вправе. Ее сын – невинная жертва армии, и она также оказалась жертвой. Армия не вернула ей сына. И поэтому армия (государственный институт), когда ей высказывают обвинения жертвы, должна каяться или, в худшем случае, помалкивать.

Тем неожиданнее оказался ответ из пресс-службы министерства обороны РБ, подписанный полковником Макаровым. Это не сухая отписка типа: «Ничем помочь не можем!» Это публицистическое произведение, лихо озаглавленное – «Блуд на крови».

Вот некоторые строки ответа офицера пресс-службы:

«...Мы прекрасно понимаем, что никакие аргументы, никакие слова не смогут облегчить горе матери, потерявшей в армии сына. Но поражает другое...»

Что же поражает полковника Макарова сильнее, чем горе матери, которой армия вернула сына со срочной службы в гробу?

«Практически все содержание статьи направлено не просто против армии, а против Президента... Но при чем здесь Президент Республики Беларусь?... Глава государства обвиняется в том, что якобы не было детально расследовано происшествие. Но ведь это ложь. Было несколько расследований, показавших, что причина гибели – неосторожное обращение с оружием, причем виновник – сослуживец, призванный с самим А.Альферовичем, за неосторожное убийство осужден военным судом. Вы не согласны с решением суда, требуете более жесткого наказания, но за это преступление не предусмотрена высшая мера...».

Наверняка плохо, что полковник позволяет себе такие неточности, как «неосторожное убийство» или называет **ложью** жалобы матери А.Альферовича на поверхностное расследование. Но гораздо хуже, что осведомленный офицер сознательно позабыл о пенсии для женщины-инвалида за утрату кормильца. И уж совсем непростительно использовать беду человека для демонстрации своей преданности А.Лукашенко фарисейским стилем:

«Как ни тяжело это признавать, но имя Вашего погибшего сына, Ваше горе, уважаемая Мария Григорьевна, используется в грязных предвыборных технологиях, что можно было бы охарактеризовать как «блуд на крови»».

По мнению полковника минобороновской пресс-службы, претензии надо предъявлять «экс-министру обороны П.Козловскому, ныне одному из претендентов на президентский пост». «Тем более, что в бытность его на высоком посту до 1994 года включительно так «дореформировали» армию, наряду с уничтожением группировки Белорусского военного округа довели состояние преступности до высших пределов...». И тому подобное.

И забыто, что мать растила сына 18 лет, отдала армии здоровым и невредимым.

Что ждала его здоровым и думала, что будет няньчить своих внуков.

Что сын в армии был убит.

Что армия обязана принять на себя ответственность за смерть.

Что армия обязана платить матери убитого солдата пенсию, потому что ее лишили кормильца.

Так чему же научилось министерство обороны на трагической судьбе Александра Альферовича и драме его матери, ставшей инвалидом? «Прекрасно понимать, что словами не облегчить горя» и тут же сорить словами «о «грязных предвыборных технологиях» и «блуде».

Позор для армии, что 400 писем и обращений матери убитого ничего не изменили в ее жизненном положении. Не вспоминать об этом, экономить на несчастной женщине мелкую пенсию – и есть циничный блуд на крови солдата, пролитой в армии. Его кровь и остается пятном позора на армии как государственном институте.

Отдел социальных проблем

В цеху — не на току

Специалисты утверждают, что российская проблема 2003 года, когда по причине износа начнется залповый выход из строя промышленного, технологического, транспортного оборудования, энергетических узлов, встанет и перед Беларусью. Может быть чуть раньше, поскольку, по официальным оценкам, основные фонды российской промышленности изношены на 60% (по официальным оценкам), а белорусской (по оценкам экспертов) — на 70% и более. Но дело в принципе. Промышленные предприятия, вообще производственные и инженерные сооружения, у нас строились и оснащались технологическим оборудованием 30-25 лет тому назад, а в последние 10 с лишним лет практически не обновлялись. Теперь все это начинает в таком же массовом порядке отказывать в работе. В Беларуси пока это не очень заметно. Газеты пишут о прорыве городских канализаций, о балконах, падающих на головы прохожих вместе с вышедшими покурить гостями и именинницей, о балке, которая рухнула на голову спящей жилички.

Но, утверждают те же специалисты, катастрофы будут иметь не только техногенную, но и социальную природу. Собственно, такая катастрофа, назовем ее кадровой, уже наступила. И, в полном соответствии с известной поговоркой, началась она в верхах, процесс пошел с головы. Любому, например, понятно, что для обновления фондов нужны деньги, а их дают частным предприятиям (или государству, которое проводит приватизацию), а у нас нет таких людей в высшем руководстве, которые могли бы это сделать. Газеты уже процитировали очередную благоглупость на этот счет, высказанную А.Лукашенко при посещении им Минского тракторного завода. Поэтому не станем повторяться, но обратим внимание на абсолютное незнание оратором условий труда на промышленных предприятиях вообще и на МТЗ, в частности. Дело в том, что цех не зерноток, здесь невозможно начинать «раздеваться и работать».

Над проходной МТЗ, помнится, висит Орден с изображением главного пролетария всех времен и народов. Именно он учил рабочий класс борьбе за свои экономические интересы, рассматривая ее только как прелюдию борьбы политической, революции. Но, судя по заявлению «помилованного» президентом гендиректора М.Леонова, тракторозаводцы не усвоили «заветы Ильича», поскольку коллектив и не «политизирован», и «будет выполнять неукоснительно те задачи, которые ставит перед ним государство». Не знаю, право, какой бы тракторостроитель, какой бы иной страны, простил столь откровенное заявление о штрейкбрехерстве, о забвении пролетарской солидарности, о предательстве, наконец.

Интересно, может, из библиотеки завкома директор уже распорядился повыбрасывать многопудье сочинений всех этих дорогих Ильичей? Это было вполне законно, поскольку все они пропитаны социальной и классовой ненавистью и учат свергать всякое правительство, которое строит не коммунизм, а какой-то «рыночный социализм». Хотя, вряд ли. Потому, если судить по иным заявлениям того же Леонова, Ленин на Ордене сильно укрепляет имидж МТЗ. Осенью 1998 года, когда Свободные профсоюзы назначили сбор участников акции протеста на бульваре Тракторостроителей, гендиректор выразился в том смысле, что втягивание рабочих в подобные дрязги (надо понимать, митинги на фоне заводоуправления) «снижают имидж завода и наших тракторов на рынках сбыта», что, понятно, уменьшает объемы реализации. Вот такой менеджмент и маркетинг.

«Под Ильича», то есть под имидж, Леонов, наверное, и попросил у Лукашенко 100 миллионов долларов. И в этом он совершенно прав, потому что с мумии все взятки гладки. Наши директора и председатели всегда так поступали. И давалось им, пока были деньги. А сейчас их нет. Согласно Национальной программе привлечения инвестиций, разработанной в далеком уже 1996 году, потребности белорусской экономики в капиталовложениях оценивались в 50 миллиардов долларов, которые предполагалось: по оптимистическому варианту привлечь за пять лет, по реалистическому — за десять, а в крайнем случае — за пятнадцать. Пятилетка уже прошла, а до сих пор, не кривя душой, можно сказать, что никто в белорусскую экономику не вложил и цента.

По оценке президента Белорусского союза предпринимателей и арендаторов, данной им недавно на очередном заседании Республиканского клуба директоров, при существующих темпах обновления фондов для целей их обновления понадобится полвека. А это значит, что обновления не будет никогда.

Но даже если случится чудо, инвестиции в экономику пойдут. Кто их освоит? Кто превратит деньги в современные технологии и оборудование, кто наладит производство продукции нового века? С высшим руководством и его приоритетами все понятно: им хоть все золото Форта Нокс отдай, назавтра опять пойдут с протянутой рукой и будут сетовать на нехватку сырьевых ресурсов. И будут потихоньку приторговывать суверенитетом приватизированной страны.

Но и с пролетариями сложности. Они ведь, в полном соответствии с рецептом Лукашенко, додают то, что «пока» их еще кормит. И сохраняют численность едоков-работников. Схема проста: энергичные люди уходят туда, где могут заработать больше, на работу не принимают, а «коллектив» убывает по мере старения своих членов. Вот и весь кадровый потенциал XXI. Точнее, кадровая катастрофа.

Константин СКУРАТОВИЧ

Паміж «амерыканкай» і Амерыкай

...У снежні 1995 года я пішу той самы верш — «Убей президента!».

Пішу па-расейску. Праз некалькі дзён з'яўляецца яшчэ два тэксты на той жа мове: «Письмо судебному исполнителю» і «Если вдруг, не приведи господь, мне придется жить в казенном доме...» У выніку атрымалася, што вершам «Убей...» я справакаваў акупацыйны рэжым, і ён адказаў мне арыштам і турмой; у вершы «Если вдруг, не приведи господь...» я сфармуляваў прынцыпы ўласных паводзінаў у турме, а ў вершы-пісьме судоваму выканаўцу намаляваў карціну маіх паводзінаў пасля выхаду з турмы.

Фота Ул.ШЛАПАКА

13 лютага 1995 года з ініцыятывы Дзяржкамдруку пад кіраўніцтвам Падгайнага маю вершаваную п'есу без папярэдняга прагону і ўзгаднення з аўтарам пачалі ставіць на Рэспубліканскай палітсцэне. На дзяржкамдрукаўскую адмашку першым зрэагаваў КДБ пад кіраўніцтвам цяпер ужо адстаўнога генерала Мацкевіча. За верш «Убей...» узбудзілі крымінальную справу паводле «расстрэльнага» 63-га артыкула Крымінальнага кодэкса. Тут я зразумеў, што могуць быць непараліке, бо акторы на сцэне пачалі нішчыць рэквізіт і пагражаць гледачам у партэры.

2 красавіка 1996 года я першы раз паспрабаваў нелегальна пакінуць тэрыторыю прэзідэнцкай Беларусі, але недалёка ад памежнага пераходу «Каменны Лог» быў затрыманы беларускімі памежнікамі. У кішэні ў мяне знайшлі пашпарт грамадзяніна СССР, сцізорык, ключы ад інтэрнацкага пакойчыка, насоўку і 125 долараў ЗША.

Потым былі: арышт; 63-ці артыкул замянілі на 67-ы (заклік да тэракта); следства на падставе няма шасці артыкулаў, якое цягнулася паўгода; чатыры месяцы знявалення ў следчым ізалятары КДБ («амерыканцы») і шэсць — у так званым віцебскім цэнтрале...

I быў суд, на адным з паседжанняў якога суддзя Гурко ўзяў з мяне падпіску аб нявыездзе. I гэта азначала, што я свабодны, але ў межах Мінска. I 13 чэрвеня 1997-га судовы працэс па маёй справе завяршыўся. Постфактум я атрымаў свае 10 месяцаў, ужо адбытыя ў камерах і карцэры, і пайшоў брацца за старое: нахтнёны свабодай, пісаў вершы і артыкулы, дапамагаў розным партыйкам і франтам мітынгаваць; зашываючы сабе рот, паказваў прыклад эфектыўна-эфектнага супраціву...

I пачалі мяне запрашаць на розныя семінары забугорныя, курсы, творчыя абмены вопытам. Так, пабываў я некалькі разоў у Польшчы: у Кракаве пазнаёміўся з Галінай Старавойтавай, якая праз год загіне; у Варшаве доўга расказваў Зянону пра турму; у Познані хадзіў з таварышам да праститутак, але пашкадаваў грошай і тры гадзіны адседзеў пры кубачку кавы; у Беластоку згубіў файны чэхасладакі зялёны капялюш.

Мушу сказаць, што ўсе мае паслятурэмныя выезды ў Польшчу і сучасную Літву адбываліся без памежных эксцэсаў.

...А час імчаў: нашы «сакавікі» і «маршы» акупанты разганялі збройнай сілай; праваабарончыя «вёсны» сплачвалі рэжыму нашыя штрафы; дзесяткі людзей ішлі ў турмы, іншыя проста знікалі. I ва ўсіх гэтых акцыях і ахвярах я ўсё менш і менш угледжваў сэнсу і мэтазгоднасці...

Летам 1999 года ад Беларуска-Амерыканскага задзіночання атрымаў запрашэнне на святкаванне 50-гадовага юбілею гэтай арганізацыі. Праўда, надзея на нейкія навасцейшыя перамены ў Беларусі, а таксама безграшоўе затрымалі мой выезд у ЗША аж на паўгода.

Пасля хуткага і беспраблемнага атрымання ў лютым 2000-га амерыканскай візы мне, аднак, на чамаданах не сядзелася. Ужо меў я білет на авіярэйс «Варшава—Нью-Йорк», білет на цягнік да Варшавы і гару перадачаў для старой і новай беларускай дыяспары, але 25 сакавіка ўсё ж пайшоў на свой апошні ў 20-м стагоддзі Дзень Волі.

Затрымалі мяне яшчэ на подступах да плошчы Коласа. Убачыўшы з вакна спецмашыны ваенную тэхніку ўздоўж праспекта Скарыны, я з усмешкай падумаў: «Усё, Адамовіч, ляснула твая Амерыка!» Аднак, калі гадзіны праз тры дзякуючы журналісцкаму пасведчанню я ізноў быў на свабодзе, вярнулася і вера ў тое, што мая Амерыка яшчэ жывае.

Вечарам 25 сакавіка мяне затрымалі па другім разе. Выхадныя правёў у камеры Савецкага райаддзела міліцыі, дзе меў час пафантазіраваць, як мой самалёт без мяне набірае вышыню над Еўропай і як сяброўка не дачакаецца мяне ў нью-йоркскім аэрапорце, стоячы пад бел-чырвона-белым сцягам, за які ў нас цкуюць людзей сабакамі і лупяць гумавымі дручкамі.

У панядзелак у судзе Савецкага раёна суддзя адваліў два мільёны штрафу. Прыйшлося заплаціць. Дарога на Нью-Йорк была адкрытая.

2 красавіка 2000 года маё 21-е месца каля ілюмінатара я заняў своечасова. Праз дзевяць гадзінаў палёту самалёт шчасліва прызямліўся ў аэрапорце імя Кэнэдзі. Малады негр са службы пашпартнага кантролю моўчкі праверыў дакументы, паставіў патрэбныя штампы і тут жа забыўся пра маё існаванне. Разгублены ад такой няўвагі, я зрабіў некалькі крокаў да выхаду і заўважыў сваіх: за агароджай праходу стаяла сяброўка з беларускім сцягам у руках і незнаёмец з плакатам.

«Што ж, для некаторых беларусаў дарога ў Амерыку пачынаецца з «амерыканкі», — заўважыў шафёр вішнёвага «лінкальна».

Мы ехалі ў вялікі Нью-Йорк.

Славамір АДАМОВІЧ

Падземка крымінальная

Дзень авансу, гадзіна пік. Падземка натужліва заглытвае пасажырскі натоўп. У набітым да немагчымасці вагоне малады хлопец, прыціснуты да парэнчаў, на маіх вачах мітусліва «рэвізуе» асабістыя кішэні: «Няма! Трыццаці тысяч няма! Толькі што атрымаў... Гады!» На станцыі Якуба Коласа раю агалошанаму горам пацярпеламу звярнуцца да дзяжурнага метроўскага міліцыянта. Хоць і разумею, што цягнік (у прамым і пераносным сэнсе) сышоў беззваротна...

Кажуць, у дарэвалюцыйным Мінску жыў калісьці легендарны кішэннік па мянушцы Даланік. Можна сказаць, прафесар сваёй справы! На пашанотную «стажыроўку» да яго кішэнныя зладзюгі-шчыпачы ледзь не з усяго свету з'язджаліся. Зухаватыя і старанныя нашчадкі таго легендарнага Даланіка і «бамбяць» зараз нашыя кішэні і сумкі ў грамадскім транспарце, не грэбуючы, натуральна, і метро.

З часінаў Даланіка транспартныя злодзеі карыстаюцца ўсваёй нервовай, але плённай працы завостранымі манеткамі. З-за пасажырскай спрадвечнай шалапутнасці ўмовы для гэтага самыя спрыяльныя. Заўважце, як ездзяць у «пікавым» метро нашыя жанчыны! Недагледжаная сумачка на плячы ўвобмірг засіцкаецца натоўпам за паўметра ад лёгкадумнай гаспадыні. Грошы нават у поліэтыленавых пакетах захоўваюцца і прасвечваюцца, ох, як нахабна. Толькі лянотны не спакусіцца. Не пры камунізме ж, далі бог, жывём!

«Хадзіць па вярхах альбо па шырме – красці з кішэняў верхняга адзення». Гэта са слоўніка злодзейскага жаргону 30-х гадоў.

А вось, каб абяздоліць вашы кішэні, «піска» шчыпачу не патрэбная. Адныя пальцамі працуе – вышэйшы крымінальны пілатаж! Як вылічыць кліента з важкім гаманцом, каб не мітусіцца дарма? Элементарна! Стаіш на платформе ў чаканні саставу і гэтак неўсвядомлена пінжачную кішэню мацаеш: як там, маўляў, мае кроўныя, потым заробленыя. І вельмі дарэмна так робіш: сам на сябе злачынцу даклаеш, бо шчыпач ужо «змаляваў» і «фраера», і яго заўважную кішэню. Засталося толькі ў перапоўненым вагоне прытуліцца да цябе лірычна дый абчысціць нетаропка на голае калена. З манеткай на сумцы ва ўсеагульнай метроўскай штурханіне шчыпача злавіць цяжка, а з голымі пальцамі на кішэні – амаль немагчыма. Толькі калі за руку схапіць ды кашалёк з уласнымі грашыма трывала ў ёй зафіксаваць. Вось тады віна кішэнніка – даказаная!

Хоць і не так часта, як хацелася б, але ловяць. І не толькі пасажыры, але і міліцыянты, якія для гэтага, натуральна, і прызначаныя. А дакладней, супрацоўнікі міліцыі па ахове Мінскага метрапалітэна. Дарэчы, у адрозненне ад «зямных» калегаў, сярод міліцыянтаў «падземных» ні дробных, ні пузатых няма. Строгая адпаведнасць росту, падцягнутасці і вагі. Калі метрапалітэн – абліччa сталіцы, то супрацоўнікі ўнутраных справаў, якія адказваюць за правапарадак у ім, павінны быць тварам не толькі сталічнай, але і ўсёй беларускай міліцыі. Так бы мовіць, абавязаная адпавядаць. Прынамсі, знешне...

Па словах намесніка начальніка метрапалітэнаўскай міліцыі Анатоля Шулінскага, з пачатку 2001 года ягонымі падначаленымі раскрыта 35 злачынстваў, у тым ліку кішэнных крадзяжоў (а яшчэ дробнае хуліганства, падробка праяздных дакументаў, бойкі...). Затрымана 146 злачынцаў, якія знаходзіліся ў афіцыйным крымінальным вышуку. Больш шасці тысяч пакараны за адміністрацыйныя парушэнні. Па словах начальніка, у асноўным людзі на добрым падпітку.

П'яны на платформе не толькі патэнцыйная ахвяра, але і патэнцыйны злачынца: сам пад рэйкі мерыцца дый іншых зацягнуць можа. Дзяжурная па станцыі, якая сочыць праз маніторы за сітуацыяй на платформе і працуе ва ўзаемадзеянні з міліцыянцкім станцыйным пастом, самагубства, натуральна, папярэдзіць нездольная. Стаяў сабе чалавек быццам спакойна і раптам – пад колы. Спецыяльны жолаб паміж рэйкаў ратуе тых, хто зляцеў з платформы не наўмысна, а выпадкова. Клопату дадаюць і пікавыя гадзіны. Пасажырскі натоўп стрымліваецца міліцыянцкімі нарадамі. ...Гатовая метроўская міліцыя і да барацьбы з праявамі тэрарызму (тройчы паплюем, каб не сурочыць). Ёсць службовы сабака, які выяўляе выбуховыя рэчы ў пакінутых пакетах ці сумках, ёсць лакалізатар выбухаў (спецёмістасць для бясшкоднага знішчэння магчымых зарадаў непасрэдна ў метро).

Ну, а як, спытаеце, з кішэннікамі? Ловяць – тых, хто ловіцца. Міліцыянты ў цывільным рэгулярна кантралююць сітуацыю ў вагонах. Але сапраўдная шчыпача «супакоіць», што вецер у воз запрэгчы. Так што за гаманцом сваім у першую чаргу сачыце самі. Кожны прафесійны кішэннік у міліцыі на ўліку і знаёмы да душэўнага болю. Але справа ў тым, што ў асноўным дзейнічаюць на лініях не «аўтарытэты», а іх паслугачы – непаўнагадовыя хлопчыкі і дзяўчынкі, у большасці – цыганы (і дамарослыя, і наезджыя). Грошы здаюць «бацьку», а калі гараць на даказаным крадзяжы, выходзяць праз гадзіну на волю па прычыне адсутнасці «суб'екта злачынства» – непаўнагадовыя ж.

Што да прыналежнасці метроўскай міліцыі да палітыкі, то А.Шулінскі кажа так: «мы па-за яе, займаемся толькі бяспекай грамадскага парадку, бяспекай перавозак». Накошт усемагільных так званых хапуноў, то ў прыватных гаворках падземныя міліцыянты ад наземных адмяжоўваюцца.

Андрэй СТАРЖЫНСКІ

Самалётам хутчэй

Нацыянальная кампанія «Белавія» адкрыла яшчэ два маршруты ўнутры краіны. Цяпер на самалётах «ЯК-24» можна лятаць са сталіцы да Брэста і Магілёва.

Самалёт Мінск-Брэст-Мінск будзе курсіраваць раз на тыдзень па аўторках а 18-ай гадзіне. Каштаваць такі квіток будзе 22.800 рублёў. Палёт зойме адну гадзіну. Да Магілёва самалётам можна цяпер дабрацца таксама адзін раз на тыдзень з адпраўленнем у той жа час, але па панядзелках. Сюды ляцець меней – 45 хвілінаў, а таксама танней – 15.600 рублёў.

У «Белавіі» даводзяць, што гэтыя палёты пры належным попыце не толькі пеартворацца ў сталыя, але і іхняя частата павялічыцца да 2 разоў на тыдзень.

Алесь КАТОВІЧ

Містычныя вераванні юных англічанак

Многія брытанскія падлеткі ўпэўненыя: каб пазбегнуць нежаданага зацяжарання, дастаткова заплюшчыць вочы у часе занятку сексам. Сярод іншых незвычайных мераў захавання, які выявіла апытанне, надзейнымі лічацца, калі дзяўчына пры інтымнай блізкасці трымае тэлефонны даведнік ці п'е малако, а таксама, калі паскача пасля заняткаў сексам. Любоў у лодцы на вадзе ці ўжыванне рома з кока-колай таксама ў вачах брытанскай моладзі лічацца надта добрым сродкам кантрацэпцыі. Як паведаміла англійская газета «Дэйлі тэлеграф», пры апытанні было прапанавана 2,2 тысячам тэрапеўтам расказаць, пра якія незвычайныя спосабы захавання ім даводзілася чуць ад падлеткаў. Амаль тры чвэрці апытаных дактароў заявілі, што невуцтва ў сферы метадаў кантрацэпцыі ёсць прычынай вялікай колькасці зацяжарванняў сярод падлеткаў. Па гэтым паказчыку Вялікабрытанія лідзіруе сярод еўрапейскіх краінаў. У 1999 годзе ў Англіі было зарэгістравана 98,7 тысячы зацяжарванняў сярод жанчын ва ўзросце меней за 20 гадоў. З іх каля 8 тысяч не дасягнулі 16 гадоў, а 2.770 былі 14-гадовыя і нават больш маладзейшыя.

Эльза КУРЛОФ

Брыдкія, але карысныя

Іх можна не любіць, але ўзрываць з дапамогай карбіду ў бляшанках ці натыркаць на платы з дроту – гэта ўжо дурное зверства, прычым, паводле псіхолагаў, з дзяцей і падлеткаў, якія гэтым займаюцца, часта вырастаюць жлабы, хамы і бандыты. Гаворка пра жабаў. Яны большасці людзей падаюцца брыдкімі, але гэта не проста частка прыроды, а досыць карысныя істоты.

Камышовая жаба – занесена ў Чырвоную Кнігу Беларусі

Колькі ў Беларусі жабаў і рапух, дакладна невядома. Навуковы супрацоўнік лабараторыі ландшафтнай экалогіі сектара герпетафаўны Акадэміі навук Руслан Навіцкі на гэтае пытанне адказвае проста: «многа». Хоць прыкладная статыстыка маецца. Распаўсюджанасць у Беларусі жабаў максімум 3.000 асобінаў на гектар, а ў сярэднім па краіне прыпадае 50 жабак на 1 га. Жывуць жабы па 9-12 гадоў, рапухі – да 36 гадоў. Самая буйная — азёрная — вырастае да 14 сантыметраў у даўжыню. Ёсць парода галіяф, што сягае 30 см і сілкуецца мышамі, але ў Беларусі яго няма.

Герпеталогія – навука аб амфібіях і рэптыліях. Герпетолагі вывучаюць, акрамя жабаў, таксама жыццё яшчарак (між іншым, іхняя хуткасць сягае 20 метраў на секунду); змеяў (адных гадзюк для медыцынскіх патрэбаў здабываюць блізу 2.000), чарапах (у прыватнасці, 500 балотных чарапах жывуць у Палескім радыяцыйным экалагічным запаведніку, і, як кажуць спецыялісты, яны зусім не марудныя, у балоце іх — паспрабуй злаві).

Жабы бываюць самыя розныя: шэрыя, камышовыя, зялёныя, травяныя... Самая рэдкая – камышовая, колькасць якой стала скарачацца, і яна занесеная ў Чырвоную Кнігу. Ёсць незвычайныя, як часночніца: калі яе раззлаваць, яна пачынае патыхаць часнаком. Драўняная жаба (квакша) уважаецца за індыкатар ападкаў. Яна можа залазіць на дрэва на вышыню ў 30 метраў і перад самым дажджом квакае там. Ядомая ж толькі адна – зялёная жаба. Астатнія – атрутныя, асабліва рапухі. Як паведаміў Руслан Навіцкі, у нас жабаў на далікатэсныя стравы адмыслова не гадуюць, хоць на пачатку 90-ых гэтай справай цікавіліся і звярталіся па кансультацыі ў Акадэмію навук з Вілейскай воднай сістэмы. Нічога не чуў ён і пра продаж лапак жабаў за мяжу, прыкладам, у Францыю, дзе яны лічацца нацыянальным далікатэсам. У нас жабаў выкарыстоўваюць пакуль што для медычных эксперыментаў па выпрацоўцы новых лекаў. Праўда, на Віцебшчыне ёсць прадпрыемствы, што займаюцца гадоўляй і экспартам вінаградных смаўжоў.

Жабы найперш карысныя тым, што ядуць шкодных насякомых, гэта значыць дапамагаюць сельскай гаспадарцы. Шкодныя насякомыя складаюць ад 40 да 70% корму гэтых амфібіяў. Галавасцікі ачышчаюць вадаёмы, бо сілкуюцца воднымі раслінамі. Жабы – вораг каларадскага жука. За суткі шэрая жаба можа з'есці да 40 жукоў і лічынак. А вось бульбу, па словах герпетолага Р.Навіцкага, жабы не паядаюць. Ён таксама абвергнуў яшчэ адзін аблудны народны стэрэатып, што калі патрымаць жабу ў руках, то на іх з'явяцца барадаўкі. Што да спосабу лячэння прастудных захворванняў своеасаблівай інгаляцыяй – колькі хвілінаў падыхаць на жабу, то тут спецыяліст Акадэміі навук не змог адказаць, ці так гэта. Апрача таго, жабы – важны прыродны ланцужок у тым сэнсе, што яны з'яўляюцца значнай часткай корму тых жа чапляў і буслоў. Таму знікненне рэптыліяў робіць нязручнасці для існавання гэтых птушак.

Такім чынам, хоць многія могуць пасмяяцца з гэтага ці пацепнуць плячыма, ёсць патрэба аховы жабаў. І ёсць людзі, якія не цураюцца гэтым займацца. Адзін з фактараў разам з угнаеннямі і меліярацыяй масавай пагібелі жабаў – чалавечы. У прыватнасці, земнаводныя гінуць на дарогах пад коламі машынаў. Асабліва ўвесну, калі растае снег. Гэта для жабаў пара міграцыі. Тады жабы перасоўваюцца праз дарогу ўначы. Пад коламі аўтамабіляў за паўгадзіны гіне каля 20 жабаў. Хто бачыў, распавядаюць, што відовішча з не самых прыемных: уся дарога ў крыві. Але паступова падаўленыя парэшткі раз'язджаюцца, і пад раніцу ўжо нічога не відно.

Сёлета ў Бярэзінскім запаведніку каля ўчастка трасы Бягомль-Лепель быў упершыню ў Беларусі арганізаваны валанцёрскі летнік па ратаванні жабаў. Гэтыя мясціны былі абраныя таму, што тут палягае адна з зонаў, пагражальных для жыцця жабаў падчас міграцыі, і таму што тут як-ніяк запаведнік, дзе жывёлы па азначэнні мусяць ахоўвацца і жыць у бяспецы. Удзельнікі летніка нацягвалі ўздоўж дарогі паўметровую сетку: жабы ў жаданні перайсці дарогу натыркаліся на іх, дзе іх падбіралі людзі і на руках пераносілі на другі бок дарогі. Альбо можна проста хадзіць і збіраць «мігрантаў».

Аднак жа ўсе небяспечныя для мігруючых жабаў участкі дарог валанцёрамі не ахапіць. За мяжой, у тым ліку ў суседняй Польшчы, для жабаў і для іншых жывёлаў робяць адмысловыя пераходы пад дарогай. Для беларускіх дарожнікаў такія праекты выглядаюць пакуль што альбо няўцямна, альбо непадымна фінансава. У Даніі наогул увечары і ўначы ў пік міграцыі жабаў спецыяльныя службы часова перакрываюць да 6.000 кіламетраў дарог.

У нас гэта ўяўляецца з цяжкасцю, але калі-небудзь, як спадзяюцца заолагі, цывілізаваны клопат пра жывёлаў, у тым ліку пра жабаў, стане не дзівам і для беларусаў.

А пакуль што нам варта навучацца пазбаўляцца агіднага стаўлення да тых відаў жывёлаў, якія выглядаюць непрывабна. За мяжой з падачы спецыялістаў гэта робіцца зусім ненавязліва. Прыкладам, прадаюцца цукеркі ў форме жабянят. Р.Навіцкі даводзіць, што нічога дужа брыдкага ў жабах няма. Навобмацак ён параўноўвае іх з мылам: «Мы ж мыемся штодня. А прыладзьце мылу лапкі ды вочкі – і будзе тая ж жабка».

Кірэй МАНУЙЛА

У летніку па ратаванні жабаў

СПОРТ

«Славія» перамагла фарэрцаў усухую

Вось, нарэшце, і пазнаёміліся мы са славутымі фарэрскімі рыбакамі. Аўтар самай вялікай сенсацыі напачатку розыгрышу ў Лізе чэмпіёнаў, клуб «Вагур», прыехаў на бераг Прыпяці ў панядзелак, змучаны вельмі марудным падарожжам. Калі авіяпералёт з Капенгагена да Варшавы прайшоў на еўрапейскім узроўні, дык, калі арандаваны ў Польшчы аўтобус пад'ехаў да брэсцкай мытні, адразу ўзніклі праблемы.

Амаль чатыры гадзіны прастаялі футбалісты ў невялічкай чарзе, а пасля яе сустрэліся з беларускімі дарогамі. Зараз на трасе Брэст—Мазыр ідзе рамонт, таму прыйшлося пайсці ў аб'езд і амаль усю ноч пратрэсціся па ўхабах. Неяк супакоіліся госці, калі наведалі мясцовы кірмаш, дзе ў вялікай колькасці набылі вельмі танныя, па фарэрскіх мерках, спартовыя тавары — красоўкі, касцюмы і гэтак далей. Мы з вамі добра ведаем якасць «самапальных» адзідасаў, пум, кельме... Не ведаю, ці быў у той час разам з фарэрцамі перакладчык ці прадстаўнік гаспадароў, хто мог бы папярэдзіць шчырых пакупнікоў...

Безгалявая нічыя, тая самая сенсацыя, у першым паядынку, дыктавала кожнаму свае погляды на выбар тактыкі зараз. Але мазырская «Славія» яшчэ ў першым тайме паставіла кропкі над «і», забіўшы 5 безадказных галоў у вароты вельмі добрага варатара. Госці, у параўнанні з папярэдняй гульнёй, выглядалі больш ці менш прыстойна, суадносна свайму аматарскаму футбольнаму статусу, і нават зрабілі некалькі галявых момантаў. Другі тайм хоць і праходзіў пры перавазе гаспадароў, якія мелі з добры дзесятак магчымасцяў «нагрузіць» фарэрцаў галамі, але лік не змяніў.

Тройчы ў мазыран адзначыўся Валерый Стрыпейкіс, які ўжо доўга не забіваў, ледзь не з траўня месяца. І поспех нападаючага дазволіў яму стаць чатырнаццатым футбалістам у гісторыі Беларусі, што трапіў у сімвалічны і прэстыжны «Клуб бамбардзіраў-100». Да гэтага часу Валерыю не хапала толькі аднаго выніковага ўдару, а тут за раз — хет-трык!

Мы прапануем цалкам спіс усіх «зорак» клуба: 1. Сяргей Саладоўнікаў — 166 галоў. 2. Георгі Кандрац'еў — 149. 3. Эдуард Малафееў — 145. 4. Віктар Сокал — 134. 5. Пётр Васілеўскі — 126. 6. Сяргей Яромка — 122. 7. Андрэй Хлебасолаў — 120. 8. Аляксандр Пракапенка — 118. 9. Ігар Гурыновіч — 114. 10—11. Пётр Качура, Андрэй Скарабагацька — па 109. 12. Юрый Мазурчык — 108. 13. Міхаіл Мустыгін — 103. 14. Валерый Стрыпейкіс — 102 галы.

Віншуем Валерыя і жадаем яму вынікова згуляць у наступнай сустрэчы супраць чарговага экзаменатара мазыран у еўрапейскім кубку — браціслаўскага «Інтэра». Футбалісты са Славакіі, канешне, не раўня фарэрцам, відавочна для ўсіх. Год таму «Славія» сышла з дыстанцыі Лігі чэмпіёнаў якраз пасля другога раунда, уступіўшы лепшай камандзе Ізраіля. Як будзе на гэты раз, паглядзім. А ўбачыць супрацьстаянне славакаў і беларусаў ужо можна роўна праз тыдзень. Гаспадарамі будуць мазыране.

Не мог павіншаваць сваіх былых аднаклубнікаў, бо менавіта ў той самы дзень адправіўся ў Маскву дзеля заключэння кантракта са сталічным «Спартаком», Раман Васілюк. Вельмі інфармаваныя колы паведамляюць, што ўсё там будзе добра, засталося ўпарадкаваць нейкія дробязі.

Заўтра на мінскім стадыёне «Дынама» а 19 гадзіне пачнецца другі матч Кубка УЕФА — Інтэртота паміж сталічнымі дынамаўцамі і нямецкім «Вольфсбургам». Параза на полі «Вольфсбурга» з лікам 3:4 дае пэўныя шанцы нашым футбалістам на агульны поспех. Трэба толькі выйграць з любым лікам. Шчыра кажучы, спадзяваліся мы ўсе на прамы тэлеэфір матча, але можам разлічваць толькі на начны (у 00.00 гадзінаў) паказ безумоўна цікавай баталіі. Першы і адзіны беларускі тэлеканал не пасмеў зрабіць змены ў праграме на суботу, аддаўшы, канешне, перавагу раней заяўленаму французскаму дэтэктыўнаму фільму, «Славянскаму кірмашу» ды «Панараме».

Уладзімір ДАЎЖЭНКА

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на паліграфічным РУП «Чырвоная звязда»
220073, г. Мінск, Першы загарадны завулак, 3. Заказ №1735 Нумар падпісаны ў друк 19/07/2001 (15:00) Наклад — 9.920